

Sør-Aurdal kommune

Årsmelding og
regnskapsanalyse
2005

INNHALDSFORTEGNELSE:

RÅDMANNENS HOVEDKOMMENTARER	5
GENERELT/UTVIKLINGSTREKK.....	5
PERSONALFORVALTNING.....	5
GENERELT	5
DRIFT	5
ORGANISASJON / UTVIKLING	6
LIKESTILLING	7
OPPGAVER OG UTFORDRINGER PÅ PERSONALOMRÅDET	8
ØKONOMI.	8
OPPGAVER/VIRKSOMHETSOMRÅDER.....	9
HOVEDUTFORDRINGER.....	9
SENTRALADMINISTRASJONENS OG TJENESTESTEDENES ÅRSMELDINGER, OVERSIKT	11
SENTRALADMINISTRASJONEN MED TJENESTER I STAB.....	13
ADMINISTRATIVE FELLESEFUNKSJONER.....	14
PLAN, NÆRING OG UTBYGGING	18
TJENESTER I STAB	23
TJENESTESTEDER.....	27
REINLI SKULE	28
BAGN SKULE	30
SØR-AURDAL UNGDOMSSKOLE	32
BEGNADALEN SKOLE	34
HEDALEN BARNE OG UNGDOMSSKOLE.....	36
REINLI BARNEHAGE.....	39
BAGN BARNEHAGE.....	40
BEGNADALEN BARNEHAGE.....	42
HEDALEN BARNEHAGE	43
SØR-AURDAL FOLKEBIBLIOTEK	44
HELSESØSTERTJENESTEN	46
BARNEVERN TJENESTEN	49
SOSIAL TJENESTEN.....	51
FYSIOTERAPITJENESTEN	53
ÅPEN OMSORG, HERUNDER PSYKIATRITJENESTEN.....	56
SØR-AURDALSHEIMEN	60
MILJØARBEIDERTJENESTEN	64
DRIFT OG VEDLIKEHOLD	67
SAMMENDRAG TJENESTERAPPORTERING (KOSTRA).....	71
PRESENTASJON AV NØKKELTALL.....	71
UTVALGTE NØKKELTALL. KOMMUNER – NIVÅ 1.	72
KOMMUNENS FINANSPORTEFØLJE.....	75
GENERELT/GRUNNLAG.....	75
FINANSPORTEFØLJENS SAMMENSETNING.....	75
LÅNEPORTEFØLJEN.....	75

PLASSERINGSORTEFØLJEN	76
SAMLEOVERSIKTER	79
MØTEOVERSIKT	80
ADMINISTRATIVE VEDTAK.....	80
REGNSKAPSANALYSE	81
DRIFTSREGNSKAP.....	82
FINANSIERINGSANALYSE AV REGNSKAP 2005	83
DELER AV INNTEKTSSIDEN	84
DELER AV UTGIFTSIDEN.....	85
BEVILGNINGSREGNSKAP	86
INVESTERINGSREGNSKAP	87
LANGSIKTIG GJELD	88

RÅDMANNENS HOVEDKOMMENTARER

GENERELT/UTVIKLINGSTREKK.

Folketallet i Sør-Aurdal var pr. 1. januar 2005 i alt 3.265 personer, en økning med 14 i forhold til 1. januar 2004. I 2005 er innbyggertallet redusert med 22, slik at det ved utgangen av året var registrert 3.243 innbyggere i kommunen (endelige tall fra SSB). Reduksjonen kommer som følge av færre fødte enn døde (-15), og færre innflyttinger enn utflyttinger (-7).

Det er stor aktivitet i hyttemarkedet i kommunen, med tilrettelegging for både lavstandard og høystandard hyttetomter. Dette er en aktivitet som gir ringvirkninger i form av sysselsetting innen bygg- og entreprenørvirksomheten, omsetning av byggevarer og generell handelsvirksomhet.

PERSONALFORVALTNING.

GENERELT

Den overordnede personalforvaltningen skal sikre at arbeidsgiver har en helhetlig personalpolitikk, og at denne drives innen rammene av gjeldende lov-, avtale- og regelverk. Dette arbeidet omfatter alt fra ansettelser, oppsigelser, permisjoner, lønn og forhandlinger, til utviklingsarbeid vedr. bl.a. arbeidsmiljø, sykefravær og organiseringsspørsmål.

Organisasjonen Sør-Aurdal kommune hadde i 2005 totalt 262 årsverk. Årsverkene fordelte seg slik på tjenesteområdene:

• Helse- og sosialtjenestene:	131
• Barnehage:	19
• Grunnskole / SFO / Musikkskole / Bibliotek:	61
• Teknisk forvaltn., plan, næring, drift og vedlikehold:	33
• Administrasjon og øvrige still. (økonomi- og personalforvaltn., ledelse, fellesfunksjoner mv):	18

DRIFT

Administrasjonsrådet

Administrasjonsrådet består av personalsjef, respektive tjenesteleder og hovedtillitsvalgt. Rådet gjør vedtak i de driftssaker på personalområdet som etter delegasjonsreglement ikke kan avgjøres administrativt.

Antall saker behandlet i rådet i 2005: (Tallene for 2004 i parentes): **185** (189)

- *Ansettelser:*
  - i faste stillinger: **65** (49)
  - i vikariater / midlertidige stillinger: **79** (93)
- *Søkn. om permisjon / redusert stilling:* **33** (36)
- *Andre:* **8** (11)

(konstituering, lønsspørsmål, omplassering, reglement, støtte til etterutd. m.m.)

Ingen saker ble anket inn for formannskapet i 2005.

Administrative vedtak

Personalsaker som i h.hold til gjeldende regelverk blir regnet som kurante, og ansettelser på inntil 6 måneders varighet, blir etter delegasjonsreglementet avgjort administrativt.

Antall saker behandlet i 2005: (Tallene for 2004 i parentes)

- *Ansettelser: 86* (52)
- *Permisjoner: 403* (416) (Permisjoner i h.hold til permisjonsreglement, dvs. enten velferdspermisjoner eller permisjon i forb. med offentlige verv, og i h.hold til Arbeidsmiljølov og Hovedavtale).
- *Andre: 12* (23) (stillingsendring, konstituering, lønn, omplassering, redusert arbeidstid, tilsk. til kjøp av terminalbriller)

Lokale lønnsforhandlinger

- Hovedtariffavtalens kap. 3 har bestemmelser om lønnsfastsetting for ledere – topp- og mellomledere. Denne fastsetting skjer lokalt.
- Hovedtariffavtalens kap. 4 har bestemmelser om lønnsfastsetting for ufaglærte, faglærte og høgskoleutdannede inkl. undervisningspersonalet. Disse får hovedsakelig sin lønn fastsatt gjennom sentrale forhandlinger, med evt. tillegg gjennom lokale forhandlinger.
- Hovedtariffavtalens kap. 5 har bestemmelser om lønnsfastsetting for akademikergruppene. Disse får all sin lønn fastsatt lokalt.

Det ble ikke gjennomført lokale forhandlinger med hjemmel i HTA kap. 4 i 2005.

Med virkning fra 01.08.05 ble det gjennomført lønnsforhandlinger med hjemmel i HTA § 3.4.1 (toppledere), og med virkning fra 01.05.05 med hjemmel i HTA § 3.4.2 (mellomledere). Det er ingen pott knyttet til disse forhandlingene.

Med virkning fra 01.05.05 ble det gjennomført årlig lønnsregulering etter HTA kap. 5.2. Det er ingen pott knyttet til disse lønnsreguleringer.

De lokale lønnsforhandlinger oppleves fra begge parter å foregå i en god tone, og uenighetsprotokoller har foreløpig ikke forekommet.

ORGANISASJON / UTVIKLING

Nytt lønns- og personalsystem, Unique – Ansatt, ble tatt i bruk f.o.m. 01.01.05. Systemet har muliggjort forbedrede rutiner innen lønn/personal, men en del opplæring og tilrettelegging gjenstår fortsatt før systemet kan nyttiggjøres fullt ut.

Det ble utarbeidet søknad om tilskudd til lederopplæring gjennom OU-midlene, og Sør-Aurdal kommune fikk tilsagn om et tilskudd på kr. 180 000,-. Forberedelse og planlegging av lederutviklingsprosjektet pågikk høsten 05, i samarbeid med prosjektveileder fra KS. Lederutviklingen omfatter toppledere og samtlige tjenesteledere, og har oppstart i januar 06.

Arbeidsmiljø

Arbeidsmiljøutvalget

Arbeidsmiljøutvalget hadde i 2005 7 saker til behandling. Dette gjaldt:

- Budsjett 2006 – status /foreløpig behandling
- Bruk av Land Bedriftshelsetjeneste - orienteringssak
- Sykefraværstatistikk - orienteringssak
- Arbeidssituasjonen ved skolene i Sør-Aurdal
- Sør-Aurdal kommunes økonomiplan 2006-2009
- Sør-Aurdal kommunes årsbudsjett for 2006
- Orienteringssak – Rapport B: Yrkesskader og nestenulykker - 2005

Sykefravær

Sykefraværet i Sør-Aurdal kommune var i 2005 på 8,1%, mot 8,6% i 2004.

Det laveste fraværet var innen drift og vedlikehold (inkl. renhold) og høyest fravær var det i miljøarbeidertjenesten.

Bedriftshelsetjeneste

46 arbeidstakere var i 2005 innmeldt i Land Bedriftshelsetjeneste.

Det ble gjennomført risikovurdering med utarbeidelse av handlingsplan innen drift og vedlikehold.

Det ble gjennomført helsekontakter med renholdere og med ansatte innen drift og vedlikehold.

Kompetanseheving

- Det ble søkt regionalt i Valdres om kompetansemidler gjennom *Handlingsplanen for helse- og sosialpersonell*. Regionen ble gjennom denne handlingsplanen tildelt kr. 162 000,- til ulike opplæringstiltak i 2005.
- Tjenestelederne innen helse-og sosiaalsektoren deltok i lederveiledning gjennom "*Flink med folk*" – et opplæringstiltak i regi av KS og Fylkesmannen
- På barnehageområdet, er det i 2005 utarbeidet en regional plan: "*Kvalitet på Valdresvis. Felles plan for barnehagene i Valdres.*" Formålet med planen er samarbeid om kompetanseheving, og sikring og videreutvikling av kvaliteten i barnehagene i Valdres.

Følgende øvrige kompetansehevingstiltak er gjennomført på barnehageområdet: _

Regionale styrersamlinger:

- Utarbeiding av kvalitetsutviklingsplan for barnehagene i Valdres.
- Juss i barnehagen, Barneloven.
- LØFT i barnehagen. Kurs for styrere og pedagogiske ledere

Kurs for alle barnehagetilsatte i Sør-Aurdal:

- LØFT i barnehagen, fokus på barnegruppa.
- Sosial kompetanse, barns medbestemmelse i barnehagen.

- Innen *undervisningsområdet* er det gjennomført kompetansehevingstiltak innen lese- og skriveopplæring. Tre ansatte startet også på deltidsstudium i spansk, mtp nytt 2. fremmedspråk i grunnskolen.

LIKESTILLING

Likestillingsloven og kommuneloven fikk fra og med 2003 nye bestemmelser som pålegger

kommunen å redegjøre for likestilling i årsberetningen. Det skal gis en systematisk beskrivelse av forhold som er relevante for å vurdere graden av likestilling mellom kvinner og menn og det skal redegjøres for igangsatte og planlagte tiltak. Rådmannen velger å legge frem noen relevante fakta:

Fordeling av kvinner og menn på ledernivå

	Kvinner	Menn
Totalt antall ledere	21	11
Fagledere	7	3
Tjenesteledere	13	4
Sentraladministrasjonen	1	4

Prosentvis endring i gjennomsnittlig regulativlønn i Sør-Aurdal kommune

	01.10.03 – 01.10.04	01.10.04 – 01.10.05
I alt	3,6	1,5
Kvinner	4,3	2,8
Menn	2,4	- 2,2

En av de største utfordringene, sett i et likestillingsperspektiv, er å rekruttere menn til de kvinnedominerte yrkene innen helse- og sosial- og barnehagesektoren.

OPPGAVER OG UTFORDRINGER PÅ PERSONALOMRÅDET

Sentrale oppgaver i 2006 i tillegg til ordinære driftsoppgaver:

- Fullføre prosjektet "Jazz – Endringsledelse", og videreføre på permanent basis de konkrete tiltak dette prosjektet "føder".
- Oppfølging av vedtatt handlingsplan for sykefraværarbeidet i håp om fortsatt positiv utvikling i fraværet.
- Fortsatt arbeid med å sørge for at alle moduler / muligheter i nytt lønns- og personalsystem kan tas i bruk, slik at dette kan bidra til kvalitetssikring og ytterligere rutineforenkling.
- Revidering og ajourføring av reglement og retningslinjer på personalområdet.
- Etablere gode rutiner for og aktiv bruk av intranett i personalpolitisk sammenheng når dette er på plass i juni 06.

ØKONOMI.

Investeringsregnskapet for 2005 viser at vi investerte for 30,9 millioner kroner dette året. De største investeringsprosjektene var rehabiliteringsprosjektet ved SAUS, rehabiliteringen av den gamle delen ved Sør-Aurdalsheimen, ferdigstilling av omsorgsboligene ved Hedalsheimen og tilrettelegging for boligbygging i Spangrud II.

Kommunens driftsutgifter i 2005 utgjør ca. kr. 48.800 pr. innbygger. De totale driftsutgiftene minus renter og avdrag, korrigert for internt fordelte utgifter og avskrivninger, utgjorde nesten 158,3 millioner kroner.

Kommunens andel av skatteinngangen i 2005 ble 52,4 millioner kroner. Dette er en økning på 8,15 % i forhold til 2004.

I tilknytning til eksternrapporteringen er det nødvendig å fordele en del utgifter til de respektive tjenestefunksjoner. En del av denne fordelingen skjer i forbindelse med årsavslutningen av regnskapet, og ikke alle nødvendige fordelinger er fanget opp i budsjettet. Derfor vil enkelte ansvarsområder framstå med "underskudd" i forhold til budsjettet, og dette er da ikke uttrykk for overforbruk eller manglende styring av budsjettet. I årets regnskap gjelder dette særlig følgende

områder:

- Fordeling av utgifter til lokaler ved skolene; barnehagelokaler belastes med kr. 798.000, helsestasjon belastes med kr. 128.000, og samfunnshus belastes med kr. 131.000. Disse summene overføres til skolelokaler.
- Fordeling av utgifter til administrasjonslokaler; her er det mest små beløp, de største er belastning med kr. 29.000 på helsestasjon og kr. 67.000 på legesenteret, som overføres til administrasjonslokaler.

Endringen med generell momskompensasjon for kjøp av varer og tjenester har gjort at regnskapet blir litt mindre oversiktlig. På utgiftssiden skilles momsbelastningen ut og belastes i en samlet sum, slik at kjøp av varer og tjenester føres uten moms i de tilfeller momsen blir refundert. Samme beløp kommer som inntekt på de enkelte ansvarsområder, i tillegg til at momskompensasjon fra investeringsregnskapet inntektsføres på motsvarende ansvar i driftsregnskapet. Dette gjør at en må korrigere nettobeløpet på de enkelte ansvarsområder for inntektsført kompensasjon, for å se den reelle belastningen i driften (inkl. moms, slik budsjettet er vedtatt). I tabellene med regnskap/budsjett i årsmeldingen er disse korrigeringene tatt inn.

Netto driftsresultat for 2005 er positivt med vel 4 millioner kroner. Det var budsjettert med et negativt netto resultat på vel 1,3 millioner. Det er ikke overført driftsmidler til finansiering av utgifter i investeringsregnskapet. Regnskapet balanserer med et mindreforbruk på kr. 4.553.558 (overskudd), etter at det er brukt netto kr. 535.013 av avsetninger.

Fondskapitalen er ved årsskiftet 30,7 millioner kroner. Av dette er 6,9 millioner til disposisjon for driftsformål (inkl. mindreforbruk 4,6 mill.) og 7,7 millioner til disposisjon for investeringsformål, resten er bundet til spesielle formål:

- Bundne driftsfond (bl.a. næringsfondene), 12,6 mill.
- Bundne investeringsfond, 1,9 mill.
- Ubundne investeringsfond, disponert ved vedtak, 1,5 mill.
- Disposisjonsfond, disponert ved vedtak, 0,1 mill.

Ved utgangen av 2005 har vi snaut 136,3 millioner i langsiktig gjeld (pensjonsforpliktelser ikke medregnet), (herav 1,3 mill. til videreutlån, og 41,9 mill. som det mottas kompensasjon for). Langsiktig lånegjeld er økt fra 2004 med 9,2 millioner kroner. Låneopptakene har altså vært betydelig større enn avdragsbetalingen. Den gjennomsnittlige lånegjelden pr. innbygger i Sør-Aurdal er ved utgangen av året dermed ca. 42.000 kroner.

OPPGAVER/VIRKSOMHETSOMRÅDER.

Det vises til beskrivelsen foran når det gjelder områdene personal og økonomi, og til tjenestenes årsmeldinger når det gjelder de øvrige fagområdene.

Den administrative arbeidsplanen, som er en del av tilbakemeldingene til kommunestyret, er et viktig dokument for styringen av kostnadseffektiviserings- og utviklingstiltak. Planen inneholder til enhver tid en rekke prosjekter, som enten er i gang eller venter på tur til å bli igangsatt.

HOVEDUTFORDRINGER.

Økonomistyring og tilpasning av driftsnivået til de løpende inntektene er fortsatt en av de mest arbeidskrevende og kompliserte oppgavene kommunen står overfor. I denne sammenheng er det avgjørende at ikke bare administrasjonen, men også det politiske nivå arbeider målrettet mot et godt tilpasset driftsnivå for å oppnå økt handlefrihet i årene framover. Et godt resultat i 2005 legger grunnlaget for en bedring av situasjonen framover, men det er svært viktig å være klar over at de ytre rammebetingelser fort endrer seg. Derfor er det nødvendig å styre økonomien ut fra en nøktern

optimisme, og sørge for at gjeldsbelastningen etter hvert reduseres.

Regionalt samarbeid, både innen regionen som helhet og mellom et mindre antall kommuner, kan i enkelte tilfeller gi gevinster – ikke nødvendigvis økonomisk i særlig grad, men kanskje like gjerne faglig og kvalitativt.

Oppfølging av de sentrale myndigheters skiftende pålegg og forventninger til den offentlige tjenesteytingen er også en betydelig utfordring i forhold til den daglige drift, og dette legger ofte føringer for den lokale planleggingen og ressursutnyttelsen.

Tjenestenes årsmeldinger for 2005 omhandler driften mer detaljert, og beskriver også en del målsettinger og utfordringer for de nærmeste årene.

Det vises også til eget kapittel med sammendrag av tjenesterapporteringen for 2005 (KOSTRA), der foreløpige nøkkeltall fra Statistisk Sentralbyrå gjengis.

SENTRALADMINISTRASJONENS OG TJENESTESTEDENES ÅRSMELDINGER, OVERSIKT

* SENTRALADMINISTRASJONEN MED TJENESTER I STAB

- Administrative fellesfunksjoner
- Plan, næring og utbygging
- Tjenester i stab

* TJENESTESTEDER

- Reinli skule
- Bagn skule
- Sør-Aurdal ungdomsskole
- Begnadalen skole
- Hedalen barne og ungdomsskole
- Reinli barnehage
- Bagn barnehage
- Begnadalen barnehage
- Hedalen barnehage
- Sør-Aurdal folkebibliotek
- Helsesøstertjenesten
- Barneverntjenesten
- Sosialtjenesten
- Fysioterapitjenesten
- Åpen omsorg, herunder psykiatritjenesten
- Sør-Aurdalsheimen
- Miljøarbeidertjenesten
- Drift og vedlikehold

ÅRSMELDING

SENTRALADMINISTRASJONEN MED TJENESTER I STAB

2005

ADMINISTRATIVE FELLEFSUNKSJONER

GENERELT OM TJENESTEN

I de administrative fellesfunksjonene inngår de overordnede funksjonene som er felles for hele organisasjonen, slik som: ledelse, personal/lønn, økonomi, post/arkiv, IKT, administrasjon for barnehage/skole/kultur, sentralbord, politisk sekretariat.

PERSONAL

PERSONELLOVERSIKT - FASTE STILLINGER						
Tjeneste		2004		2005		Endr.
		St.	Årsv.	St.	Årsv.	
150 1200	Rådmannens stab	11	10,20	11	10,20	
150 1205	Kommunekassen	4	4,00	5	4,00	
150 1210	Tingvoll – fellesfunksjon	1	1,00	1	1,00	
150 1215	Kantinedrift	1	0,67	0	0	- 0,67
150 1220	EDB – felles drift	1	1,00	1	1,00	
150 1810	Hovedtillitsvalgt	1	0,30	1	0,30	
150 4720	Kulturadministrasjon	1	0,50	1	0,50	
112050	Ungdomskonsulent	1	0,10	0	0	- 0,10
Sum		21	17,77	20	17,00	- 0,77

Kommentarer til stillingsoversikt:

Kantinedriften ble i 2005 overført til miljøarbeidertjenesten, og personell fra Tingvolltoppen står nå for driften.

BUDSJETT/REGNSKAP - AVVIK

Tabell med sammenligning av regnskap og revidert budsjett følger. Inntektene er korrigert for mva.refusjon (positivt tall er belastning og negativt er innsparing, kommentarer til større avvik følger etter tabellen):

(1.000 kr.)	REGNSKAP 2005			BUDSJETT 2005	
	REVIDERT				
Ansvar	Utgifter	Inntekter	Resultat	Netto	Avvik R05/B05
100 Politiske styringsorg	1 853	233	1 620	1 546	74
102 Kirkelig fellesråd	2 664		2 664	2 664	
Sum Politiske ansv.omr..	4 517	233	4 284	4 210	74

På de politiske ansvarsområdene er det et samlet netto overforbruk på kr. 74.000. Dette framkommer etter overforbruk på møtegodtgjøringer og dekning av tapt arbeidsfortjeneste i komitéene og andre organer, samt merforbruk til diverse oppmerksomheter/tilstelninger/tilskudd, og noe økte utgifter til KS-kontingenten.

(1.000 kr.)	REGNSKAP 2005			BUDSJETT 2005 REVIDERT	
	Utgifter	Inntekter	Resultat	Netto	Avvik R05/B05
150, Adm. fellesfunksj.	3 199	1 037	2 162	8 638	-6 476
152, Tilskuddsområder	2 051	2 378	-326	1 625	-1 951
156, Tjenester i stab	9 891	2 163	7 727	8 064	-337
Sum Sentraladministr.	15 141	5 578	9 563	18 327	-8 764

Innen sentraladministrasjonen er det en samlet innsparing på kr. 8.764.000. Dette kommer bl.a som en følge av innsparinger i driften på de fleste områder innenfor administrative fellesfunksjoner. I tillegg er inntektsføring av premieavvik for pensjoner betydelig mer enn forventet, samtidig som tidligere avsatte pensjonsmidler er tilbakeført med 2,7 mill.kr. Innsparingen på adm. fellesfunksjoner er dermed kr. 6.476.000.

Tjenesteområdene innen tilskuddsområder kommer ut med en innsparing på kr. 1.951.000, hovedsakelig som følge av inntektsføring av tidligere for mye avsatt til pensjonspremier.

Tjenester i stab viser netto innsparing med kr. 337.000.

DRIFT

De administrative fellesfunksjoner er for en stor del sammensatt av tjenester i forhold til alle de øvrige fagtenestene i kommunen; de tidligere administrasjonene for økonomi, personal, IKT, skole, kultur, helse/sosial er nå samlet. Mange av driftsoppgavene er kommentert foran i tilknytning til rådmannens hovedkommentarer, og gjentas derfor ikke her.

Generelt kan nevnes at det har vært arbeidet intenst innen flere områder som har med IKT å gjøre også i 2005. Dette gjelder idriftsetting av felles brukersystemer og felles teknisk drift av datasystemer i Valdres-kommunene.

2005 Barnehage felles

Omfatter fellesutgifter primært for kommunale barnehager. Overskudd skyldes midler til regionalt styrenettverk, som er ført på opplæring, kurs. Sør-Aurdal har ansvar for midlene. Overskuddet er ført videre til disposisjon i år 2006.

2010 Leirskogen barnehage

Leirskogen barnehage har åpent fire dager per uke. I tillegg til gratis hus har barnehagen fått kommunalt tilskudd som budsjettert, og statstilskudd er videreformidlet i samsvar med tildeling fra fylkesmannen. Barnehagens regnskap viser et overskudd på ca kr. 166 000 som er avsatt til senere bruk. (I 2004 hadde barnehagen et overskudd på kr. 56 000).

2250 Grunnskole felles:

Omfatter inntekter / utgifter som ikke fordeles på de forskjellige skoler; felles kompetanseheving / etterutdanning av skolens personell, lisenser for dataprogram, leirskoleopphold for egne elever. Betydelig overskudd, ca kr 1.600.000 skyldes at tidligere for mye avsatt til pensjonspremier er inntektsført her.

Kultur:

4640, Kinodrift.: Bygdekinoen har framsyninger i Bagn, Begnadalen og Hedalen. Det er inngått avtale med Bagn Idrettslag, Begnadalen Idrettslag og Hedalen Ungdomslag vedr. drift.

Oppstillingen nedenfor viser antall kinokvelder og besøkende på hvert sted i 2005:

Sted	Antall kinokvelder	Antall besøkende	Kostnad		
			Garanti-inntekt til Bygdekinoen	Godtgj. til laget iflg. avtale	Totalt kr.
Samfunnshuset Fossvang	13	211	8 330	6 901	15 231
Begnadalen Samfunnshus	9	357	4 479	5 474	9 953
Hedalen Forsamlingshus	17	541	9 030	13 735	22 765
Totalt	39	1 109	21 839	26 110	47 949

4660, Kulturvern, museer.: Bagn Bygdesamling og Bautahaugen Samlinger har fått tilskudd på kr. 30 000 hver, og Valdres folkemuseum har fått kr 30 000 til dekning av garantiansvar. Sør-Aurdals andel av tilskudd til Valdres folkemusikkarkiv var på kr 9 800.

Kulturmidler 2005: Oppstillinga viser antall lag og foreninger som har fått tildelt kulturmidler i 2005 og tildelt totalbeløp innenfor de ulike kategoriene. Lag og foreninger som organiserer barn og unge ble ved fordelingen av kulturmidlene 2005 prioritert.

Kategori	Antall lag/org. som har mottatt tilskudd	Kulturmidler, hovedfordeling Totalt kr.
Barne- og ungdomsarbeid	13	127 000
Sang og musikk	7	92 000
Idrett, friluftsliv	10	133 000
Samfunnshus/bygdehus	8	18 000
Allment kulturarbeid	20	86 000
Totalt	58	456 000

”Ung i Valdres”. Kommunen i regionen samarbeider med fylkeskommunen i prosjektet. Prosjektet blir administrert av prosjektleder ved Valdres vg.skole.

”Kulturformidling i Oppland” (Kulturmenyen, Kultursekken). Gjennom ordningen skolene og barnehagene besøk av profesjonelle utøvere innen musikk, scenekunst, billedkunst, kunsthåndverk, litteratur og film. Fylkeskommunen dekker 50 % av total kostnad på ca kr 40 000 i 2005. Avviket i regnskapet kommer av at saldoen for Den kulturelle skolesekken på kr 52 000 i år 2004 er brukt til innkjøp av produksjoner til skolene i 2005.

Idrett/friluftsliv etc.: ”Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet i Sør-Aurdal kommune” er fulgt opp med søknad om spillemidler til anlegg som lå inne i handlingsprogrammet for år 2005.

Innvilgede spillemiddelsøknader og utbetalt kommunalt tilskudd år 2005.					
Anlegg	Utbygger	Finansiering			
		Utbet. kom. tilskudd	Innvilgede spillemidler	Privat/ søker	Totalt kr.
Skøytebane, ishockey	Hedalen idrettslag	(37500 år 2004)	41000 (tilleggssøkn. år 2005) (114000 år 2004)	40000 (tilleggssøkn. år 2005) (75500 år 2004)	308000 (inkl. tilleggssøkn.)
Lite friidrettsanlegg (byggetrinn 1)	Bagn idrettslag	12500 (og kr. 9000 år 2004)	49000 (år 2004)	27500	98000
Fossvang skileikanlegg (fase 2)	Bagn idrettslag	2000	20000	18000	40000

Innvilgede spillemiddelsøknader og utbetalt kommunalt tilskudd år 2005.					
Anlegg	Utbygger	Finansiering			
		Utbet. kom. tilskudd	Innvilgede spillemidler	Privat/ søker	Totalt kr.
Fresbeegolfanlegg	Bagn idrettslag	1500	18000	16500	36000
Nærmiljøanlegg (byggetrinn 2)	Bagn skule	59000 (og kr. 11000 år 2006)	143000 (godkjent søknad i 2005, fornyet søknad i 2006)	76000	289000
<i>Totalt kr.</i>		<i>75000</i>			

Det er år 2005 foretatt sluttutbetaling fra spillemidlene til følgende anlegg, dvs. at anleggene er fullførte i samsvar med planene:

- Skileikanlegg på Åsemyra v/Begna idrettslag

Det er i 2005 foretatt rullering av handlingsprogrammet til ”Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet i Sør-Aurdal”. Kommunestyret vedtok den nye planen, som gjelder for perioden 2004 – 2007, den 18.12.2003. Planen danner, sammen med de årlige rulleringene av handlingsprogrammet, grunnlaget for søknad om spillemidler til prosjektene som ligger inne i HP det enkelte året i planperioden.

MÅLSETTINGER/UTFORDRINGER FOR 2006 – 2009

De økonomiske utfordringer kommunen har hatt i flere år er like viktige i tiden framover som de har vært – om ikke viktigere. Det er lagt ned mye ressurser i vurdering av interkommunale samarbeidsområder. Dette kommer i tillegg til de lokale tilpasninger vi gjør løpende for å være mest mulig effektive, og fortsetter med full tyngde i økonomiplanperioden.

Pågående samarbeidsprosjekt der alle Valdres-kommunene er sammen om felles datasystemer og drift av disse er inne i en svært hektisk fase, der valgte systemer er satt i drift på en ny serverpark som er bygget opp på Fagernes. Den tekniske plattformen og hovedprogrammene er på plass, utfordringen framover blir å dra nytte av fellesløsningene på en best mulig måte.

Grunnskolen står foran en omfattende reform som har fått navnet *Kunnskapsløftet*. De mest synlige endringer vil være at målene som det arbeides mot, blir tydeligere, grunnleggende ferdigheter styrkes, timetallet i grunnskolen øker, lokal frihet til å disponere inntil 25 % av timene i de enkelte fag, og det innføres programfag (”smaksprøver” på fag i videregående skole) på ungdomstrinnet. For å ruste skolen til å gjennomføre reformen er det behov for omfattende kompetanseutviklingstiltak både for skoleledere og lærere. Aktuelle tema er tilpasset opplæring, lese- og skriveopplæring, fremmedspråk, digital kompetanse, natur- og miljøfag (teknologi og design) og matematikk.

Barnehage: Kompetanseutviklings- og etterutdanningstiltak videreføres. Det satses også på utviklingsarbeid for å øke kvaliteten i barnehagetilbudet. Kommunen har prosjektledelsen for Regionalt styrernettverk i Valdres. Satsingsområde er ”Aktive barn i naturen!”. Deltakelse i prosjektet ”Skal-skal ikke”, og oppfølging av mentor.

Kultur: Oppfølging av ”Kulturmelding 1997” og ”Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet i Sør-Aurdal kommune 2004 – 2007”. Sluttføring av arbeidet med revidering av kulturmeldinga.

PLAN, NÆRING OG UTBYGGING

GENERELT OM TJENESTEN

Stabens hovedoppgaver er:

- * Næringsutvikling
- * Jord- og skogbrukssaker, konsesjonssaker.
- * Landbruksvikarordningen
- * Miljø saker. Friluftssaker. Motorferdsel i utmark
- * Vilt- og fiskeforvaltning
- * Kommuneplan med arealdel
- * Byggesaker og byggekontroll
- * Regulerings- og annen planlegging
- * Samferdselssaker
- * Energisaker
- * Oppmålings-, delings- og kartsaker
- * Register over geografiske data. GAB-registeret
- * Trafikksikkerhetsarbeid
- * Brannvesen og feiervesen
- * Utslippsaker
- * Ombygging og nybygg. Investeringsprosjekter.

PERSONAL

PERSONELLOVERSIKT - FASTE STILLINGER						
Ansvar		2004		2005		Endr.
		St.	Årsv.	St.	Årsv.	
154 5205	Landbruk	2	2,0	2	2,00	
154 5210	Landbruksvikar	1	1,0	1	1,00	
154 5900	Miljøvern/naturforvaltning	1	1,00	1	1,00	
112290	Administrasjon	5	4,0	9	8,00	+1,0
112294	Kart, oppmåling, regulering, byggesak	3	3,00			
Sum		11	11,00	12	12,00	+ 1,00

Kommentarer til stillingsoversikt:

2005 ble også preget av langtidssykmeldinger og vikaren som byggesaksbehandler fikk etter budsjettbehandlingen fast stilling mot at stillingshjemmelen skulle reduseres ved framtidige vakanser. Tidlig 2006 reduseres en ingeniørstilling med 40 % og landbruksvikar med 20 %. 0,5 stilling som sekretær arbeider nå for en stor del som redaktør for kommunens hjemmesider. Mer enn dobling av bygge- og oppmålingssaker fra noen få år tilbake legger stort press på staben.

BUDSJETT/REGNSKAP - AVVIK

Tabell med sammenligning av regnskap og revidert budsjett følger. Inntektene er korrigert for mva.refusjon (positivt tall er belastning og negativt er innsparing, kommentarer til større avvik følger etter tabellen):

(1.000 kr.)	REGNSKAP 2005			BUDSJETT 2005 REVIDERT	
	Utgifter	Inntekter	Resultat	Netto	Avvik R05/B05
154, Plan/næring/utbygging	14 351	11 558	2 794	3 711	-917
Sum Plan/næring/utb.	14 351	11 558	2 794	3 711	-917

Planstaben har hatt en innsparing/økte inntekter i forhold til budsjett på kr 917.000.

Det har vært spart penger på alle områder unntatt landbruksvikarordningen som ikke har hatt forventet inntjening. Meget stor aktivitet innen hyttebygging har gitt store gebyrinntekter.

DRIFT

En vesentlig del av stabens ressurser nyttes til løpende forvaltningsoppgaver. I tillegg kommer planlegging, prosjektering og gjennomføring av bygge- og anleggsprosjekt.

Næringsarbeid

Forvaltning av næringsfondene, forbruk i 2005, 2004 i parentes:

- Vassfarfondet	kr 58.500	(86.000)
- Kraftfondet	kr 912.000	(1.055.866)
- Kommunalt næringsfond	kr 208.020	(163.750)
- Eidfondet	kr 276.101	(719.026)

Etter at næringskonsulentstillingen ble avviklet er planavdelingens veiledning til eksisterende næringsliv og til etablerere sterkt redusert. En stor del av arbeidet knytter seg til fordelingen av næringsfondsmidlene. Årets forbruk av fondsmidler er mindre enn tidligere. Det skyldes særlig reduserte renteinntekter, samt en forsiktig bruk av Eidfondets kapital.

Sør-Valdres Utvikling (SVU) har overtatt noen av kommunens tidligere oppgaver. Kommunen gir et årlig tilskudd til SVU. Valdres Næringsutvikling (VANU) er avviklet og oppgavene er delvis overført til Valdres Næringshage. Innovasjon Norge på Lillehammer er også en aktuell samarbeidspartner.

Landbruk

2 foretak (bruk) med mjølkekyr har solgt kvota. 28 benyttet seg av kvotekjøp med tils. 123 284 l, herav 74 143 l privat kjøp. Det er nå 46 leverandører med samla kvote på 3 290 304 l, nedgang med 34 567 l. 58 brukere hadde storfe og 48 sau. Antall dyr holder seg forholdsvis stabilt.

Gjennomsnittlig mjøkekubesetning er nå 14,7 kyr. For sau er gjennomsnittsbetningen 66 stk vinterfora. Det var ved siste søknadsomgang 6 bruk med økologisk drift. Antallet har gått ned. Samarbeid og samdrift er aktuelt for å kunne redusere kostnader. Det er 4 samdrifter med mjøkeproduksjon.

Midlene som tilflyter jordbruket gjennom ordninger som administreres av kommunen var i 2005 på 21,7 millioner kroner. BU støtte til driftsbygninger og tilleggsnæringer var på kr 1.493.000. Nytt i året var ny ordning med regionalt miljøprogram der deler av produksjonstilskuddet er overført til denne ordningen. Dette resulterte i at kommunen fikk 95 nye søknader til behandling.

Sauetapene på grunn av fredet rovvilt gikk kraftig opp i forhold til foregående år. Det er utbetalt erstatning for 273 dyr mot 139 året før. Gaupa stod for 139 stk., bjørn 114 og anna rovvilt resten. Kommunen har utarbeidet gjødselplaner mot betaling for 21 gårdbrukere. Manglende gjødselplan sammen med miljøplan gir trekk i produksjonstilskuddet.

Veiledning og søknader om statlige midler til bygdeutvikling og spesielle tiltak i kulturlandskapet er lagt til landbruksforvaltningen

Det var 10 saker om søknad til spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL) med kr 248 935 innvilget.

Det er behandlet 93 delegerte saker innenfor landbruk i år 2005. Av disse var 24 konsesjonssaker, 11 jordbrukssaker, herav 10 SMIL-saker, 11 saker om fritak for boplikt og 13 jordlovsaker. Av 34 skogsaker, gjelder 32 stk veger (nærings- og miljøtiltak i skogbruket, NMSK).

I skogen er det i 2005 avvirket totalt ca. 90.000 m³. Det er satt ut 315.000 planter, ungskogpleie er utført på ca. 1.600 dekar.

Avvirkningen i Sør-Aurdal har ligget på et stabilt høgt nivå de siste årene. Skogkulturen har i samme periode også ligget på et relativt høgt nivå, med en viss nedgang over tid. Usikkerhet rundt statstilskudd til skogbruksformål har de siste par år virket negativt på aktiviteten.

Skogsbilvegnettet i Sør-Aurdal omfatter rundt 800 km. Landbruksplanen for Sør-Aurdal dokumenterer et omfattende behov for ombyggingstiltak på en rekke skogsbilveger i årene framover. Slike tiltak er berettiget til statstilskudd.

Over skogavgiftssystemet er det i 2005 registrert investeringer for i alt 1,2 mill. kr. på skogsvegene.

Det er holdt 7 kurs i Aktivt Skogbruk-serien, dessuten flere skogdager/-kvelder i samarbeid med skogeierlagene, Kulturvernplanen for Vassfaret og skolene.

Miljøvern

Kartlegging av biologisk mangfold og vilt har vært et prosjekt som er nå er avsluttet, den videre oppfølgingen av dette dreier seg om å vedlikeholde, ajourføre og supplere disse dataene. Forvaltningsplan for hjortevilt i Sør-Aurdal følges opp i hjorteviltforvaltningen, dette skjer i nært samarbeid med grunneierne gjennom deres bestandsplaner. Hjortejakta forvaltes nå gjennom ett bestandsplanområde som omfatter store deler av kommunen, det ble i 2005 felt 11 hjort, av en tildelt kvote på 25. Det ble i 2005 felt 138 elg. Elgstammen er nå redusert, og målet en har hatt i mange år synes å være nådd, nå er det en målsetting å stabilisere bestanden og på sikt øke elgtettheten noe. Det ble også i 2005 videreført et prosjekt med aldersregistrering av alle skutte elger, for å kunne beregne bestandens størrelse og utvikling. Dette er et nyttig virkemiddel for å kunne føre en målrettet elgforvaltning. Rådyrbestanden i kommunen er betydelig mindre enn den var på midten av 90-tallet, og det ble i 2005 rapportert om 12 felte rådyr. Generell rådgivning/veiledning har også i 2005 vært en stor del av arbeidet på miljøvernssiden.

Administrasjon og byggesaksbehandling

Etter plan- og bygningsloven er det behandlet 344 delegerte saker dette året, mot 274 i 2004.

23 saker er behandlet i planutvalget, dette er byggesaker av prinsipiell karakter, klagesaker og arealplansaker.

Byggesaksbehandling, utvikling:

	Nye bolighus	Nye fritidsboliger	Melding/anneks	Delesaker	Andre
2000	7	22	58	34	32
2001	1	32	67	22	43
2002	7	42	82	43	44
2003	4	35	65	40	39
2004	5	59	113	66 (124 tomter)	30
2005	5	78	109	95 (177 tomter)	59

Det er videre utstedt 72 ferdigattester og gjennomført 80 uanmeldte tilsyn med etterfølgende skriftlig rapport, samt en del befaringer i forbindelse med bl.a. plassering av bygg etc.

Det har vært en sterk øking i antall behandlede saker og storparten har tilknytning til hyttebygging. Ut over ordinær saksbehandling og tilsyn går en stor del arbeidstiden med til informasjon og veiledning både i tradisjonell skjemabehandling og de ulike reguleringsbestemmelsene.

Plan- og bygningsloven pålegger kommunen å kontrollere tiltakshavere og utførende ved ulike former for tilsyn. Denne tilsynsplikten har så langt begrenset seg til uanmeldte besøk på eiendommene i løpet av byggetida, der kontroll av tiltakets plassering og utførelse i forhold til godkjennelsen, samt hvor langt arbeidet er kommet, er de forhold som blir gjennomgått. Avdelingens bemanning har ikke tillatt annen form for tilsyn, men dette bør om mulig utvides til også å omfatte tilsvarende stikkprøver av de enkelte foretakene. Det burde også bli prioritert å kontrollere utsetting av ny bebyggelse på de enkelte tomtene, samt utstikking av veg.

Utslippsaker.

Kommunen overtok i 2002 utslippsmyndigheten for avløpsanlegg under 1000 p.e.

Etter at Planutvalget i mai 2005 vedtok en oppmykning av regelverket for utslippsøknader, (men **ikke** lemping av kravet om at noen skal kunne forurense grunnvann og vassdrag!) har vi behandlet 38 utslippsøknader noe som er ca en tredobling i forhold til tidligere år.

Kart og oppmåling

Kart- og delingsforretninger

I 2005 ble det journalført 197 saker. Dette er en økning på 51 saker fra 2004. Av disse er 159 stk fradeling med kartforretning over nye tomter, 19 stk kartforretninger over gamle skylddelte tomter, 13 stk kartforretning med grensejustering, 2 stk registreringsbrev og 4 stk nye festetomter.

Kart

GEOVEKST-prosjekt for restarealet ble flyfotografert våren 2004. Dette er områdene langs E-16 fra Muggedalen til grensa mot Nord-Aurdal, Leirskogen, Bagn, Liagrenda, Stavadalen og Fjellstølen. Konstruksjon og kontroll av data pågår.

Valdreskommunene har sammen gått til anskaffelse av nytt kartsystem i 2005. En internett løsning for kart til publikum og et intranett for ansatte er også på plass.

Planarbeid

Vedtatte planer i 2005:

- Reguleringsplan for Vassfarporten Hyttegrend	Godkjent 20.10.05 (149 nye hytter)
- Reguleringsplan for Begnadalen sentrum	Godkjent 08.09.05
- Reguleringsplan for Liaåsen hyttefelt	Godkjent 03.02.05 (54 nye hytter)

Igangværende planarbeid:

- Reguleringsplan for Bøen sameige/Makalaus
- Bebyggelsesplan for H6, Teinevassåsen
- Illustrasjonsplan for H24, Fjellstølen

På grunn av kapasitetsproblemer er arbeidet med kommuneplanens langsiktige generelle del og arealdelen ikke kommet i gang i 2005.

Brannvesen:

Brannstasjon i Bagn med 3 befal og 12 mannskaper. Brannstasjon i Begna med en utrykningsleder og 7 mannskaper. Bistasjon i Hedalen med en utrykningsleder og 4 mannskaper. Befalsvakt kun i påskeuka og jule/nyttårshelgen. Mannskapsvakt ved Bagn og Begna i samme perioden. Det var 45 utrykninger i 2005, hvorav 10 til trafikkulykker.

Det automatiske brannvarslingsanlegget ved Hedalsheimen og Solbraut bu- og servicesenter ble utløst 6 ganger, mest som følge av tørrkoking. Dette er på ingen måte "falske" eller "blind" alarmer. Dette er reelle alarmer. Uten alarmanlegg og tidlig varsling ville vi ha fått store skader og i verste fall omkomne. Fra Sør-Aurdalsheimen var det 8 alarmer.

INVESTERINGSPROSJEKTER 2005

Kommunen har i løpet av 2005 ferdigstilt i alt tre tunge investeringsprosjekter.

Sør-Aurdal ungdomskole (SAUS) ble renoveret for 19,6 millioner kroner, inkludert betydelige nyanskaffelser av inventar og utstyr. Her er det påløpt et merforbruk på om lag 480.000,- (orientert om i kommunestyremøte i oktober 2005). Kort oppsummert skyldes merforbruket i hovedsak eksisterende vann- og avløpsledninger som var i vesentlig dårligere forfatning enn antatt, nødvendig utskifting av fiber- og telefonkabel inn til skolen samt kostbar asbestsanering og gjenoppbygging som følge av dette. Skolen stod ferdig sommeren 2005, og ble tatt i bruk til skolestart i august.

Hedalsheimen – tilbygg med seks omsorgsboliger i to etasjer til eksisterende bebyggelse. Leilighetene ble tatt i bruk i august måned. Kostnadsramma ved prosjektet blir på 9,7 millioner kroner som er klart innenfor budsjett (et underforbruk på 250.000,-). Her er det gitt betydelig private pengegaver slik at kommunens totale lånebelastning er noe mindre enn opprinnelig beregnet.

Lykkja , Bagn – ombygging og utvidelse med en boenhet til eksisterende fire PU-boliger. Ny boenhet samt nytt fellesareal ble tatt i bruk i begynnelsen av september måned. Kostnaden ved dette vil beløpe seg til om lag 930.000,- som også er innenfor budsjett med drøyt 100.000,-.

I tillegg er også betydelig arbeid lagt ned på slutføringen av Sør-Aurdalsheimen med ombygging og tilbygg av nytt produksjonskjøkken. Dette siste ”delprosjektet” med samtidig utbedring/etablering av garderobe i kjelleretasjen ble igangsatt i juli måned, og forventes ferdig før ferien 2006. Budsjettert kostnadsramme for kjøkkenet inklusiv garderobe er 6,3 millioner kroner og det ser ut til at budsjettet vil holde.

MÅLSETTINGER/UTFORDRINGER FOR 2006 – 2009

- Gi best mulig service innenfor tildelte rammer
- Kommuneplanen skal prioriteres og ferdigstilles.
- Næringsengasjement
- Følge opp hovedplaner for vann og avløp, inkl. godkjenning av vannverk etter de nye drikkevannsforskriftene.
- Se på alternative måter å løse avløpsforholdene i hytteområder.
- Vedlikehold av bygninger, veger og kommunaltekniske anlegg har vært sterkt nedprioritert i budsjettet og vil kreve omstillinger.
- Gjennomgang av kommunens bygningsmasse og få på plass gode systemer bl.a. for energioptimalisering.

TJENESTER I STAB

GENERELT OM TJENESTEN

Fagtenestene som ligger i stab i tillegg til sentraladministrasjonen og plan/næring/utbygging er:

- Innkjøpsfunksjon Valdres.
- Logoped
- Kulturskolen
- Legetjenesten
- Leirskoledrift

Flyktningetjenesten og PP-tjenesten er interkommunale tjenester med Nord-Aurdal kommune som vertskommune.

Dette er tjenesteområder som hver for seg har ingen eller begrenset ressurs til utføring av administrative oppgaver, derfor er de plassert i stab.

PERSONAL

PERSONELLOVERSIKT - FASTE STILLINGER						
Ansvar		2004		2005		Endr.
		St.	Årsv.	St.	Årsv.	
112300	Flyktningetjenesten	1	0,90			-0,90
112310	PP-tjenesten	3	2,30			-2,30
156 1235	Innkjøpsfunksjon Valdres	1	1,00	1	1,00	
156 2255	Logoped	1	0,40	1	0,40	
156 2600	Kulturskolen i S. Aurdal	8	1,95	8	1,79	-0,16
4160, 4200	Legetjenesten	9	4,58	8	4,58	
156 4900	Leirskoledrift	2	1,68	2	1,68	
Sum		25	12,81	20	9,45	-3,36

Kommentarer til stillingsoversikt:

Flyktningetjenesten: Stillingsoversikt gjelder perioden 01.01 til 31.07.04; 1. august 2004 opphørte egen flyktningetjeneste i Sør-Aurdal, og interkommunal tjeneste for Valdres ble opprettet fra samme dato.

PP-tjenesten: Stillingsoversikt gjelder perioden 01.01 til 31.07.04; 1. august 2004 opphørte felles PP-tjeneste for Etnedal og Sør-Aurdal, og interkommunal tjeneste for Valdres ble opprettet fra samme dato.

Kulturskolen: Redusert stillingsramme, til 100% stilling i kulturskolen og 79% stilling til dirigenter i kor og korps. 15 % av stillingsramma benyttes til tjenestekjøp fra Nord-Aurdal (folkemusikkinstruktør).

BUDSJETT/REGNSKAP - AVVIK

Tabell med sammenligning av regnskap og revidert budsjett følger. Inntektene er korrigert for mva.refusjon (positivt tall er belastning og negativt er innsparing, kommentarer til større avvik følger etter tabellen):

(1.000 kr.)	REGNSKAP 2005			BUDSJETT 2005	
				REVIDERT	
Ansvar 156	Utgifter	Inntekter	Resultat	Netto	Avvik R05/B05
1235, Innkjøpsfunksj.	601	479	122	96	26
2245, PP-tjenesten	914		914	908	6
2255, Logopedtj.	209	11	198	186	12
2600, Kulturskolen	629	173	456	489	-33
4160/4200/4205, Legetjenesten	3 864	160	3 704	3 416	288
4300/4400, Flyktingetj.	2 874	524	2 350	3 020	-670
4900, Leirskoledrift	800	765	35	0	35
Sum Tjenester i stab	9 891	2 112	7 779	8 115	-336

Flyktingetjenesten fremkommer med et overskudd i forhold til budsjettet på kr. 670.000. Imidlertid må denne summen ses i forhold til mottatt integreringstilskudd, som er kr. 250.000 mindre enn budsjettet. Netto er overskuddet dermed kr. 420.000. Legetjenesten viser samlet et netto overforbruk på kr. 288.000. Av dette er kr. 67.000 internt fordelte huskostnader som ikke er budsjettet. Ellers er det i hovedsak legevakten som er blitt dyrere enn budsjettet.

DRIFT

Flyktingetjenesten: Flyva (interkommunal tjeneste) har ansvar for kartlegging, rådgiving og oppfølging av flyktingene mellom 18 og 55 år. Veilederne i samarbeid med voksenopplæringscenteret for fremmedspråklige (VOFF) utarbeider individuelle planer for deltagerens kvalifiseringsløp.

En samarbeider med skole, helse, barnehage, psykiatri, sosialkontor, a-etat, tiltaksarrangører, arbeidsplasser og andre offentlige instanser for tilrettelegging for enkeltpersoner eller hele familien.

PP-tjeneste: PPTV er en interkommunal tjeneste for Valdres med Nord Aurdal som vertskommune. Tjenesten er en lovpålagt tjeneste jfr § 5.6 i Opplæringslova. Tjenesten dekker aldersgruppen 0-16 år, samt voksne med behov for spesialundervisning.

Kulturskolen: Overskudd, kr 33 000, som følge av vakant delstilling deler av 2005. Skolen har hatt følgende elevtall, elevplasser og tilbud til elevene:

Elever:	Høsten 2003	80	Høsten 2004	89	Høsten 2005	60
Elevplasser:	Høsten 2003	81	Høsten 2004	98	Høsten 2005	71

Tilbudet har omfattet musikk, malekurs og musikkbarnehage.

Høsten 2005 ble det problem å få tilsatt nye lærere innen enkelte instrumenter. Derfor har elevtallet gått ned.

Leirskoledrift: Vassfaret leirskole har tatt imot 51 klasser i 2005.

Legetjenesten: Kommunen inngikk i 2005 en samarbeidsavtale med Ringerike kommune om felles fastlegehjemmel på Nes i Ådal. Fastlegen på Nes er i virksomhet fra februar 2006, og pasienter fra Sør-Aurdal som hittil har stått på "vakant hjemmel" har nå i henhold til samarbeidsavtalen anledning til å søke overflytting til den nye hjemmelen. På tross av at det i kommunen også i 2005 har vært bare to fastleger i funksjon, er det liten ventetid for å komme til fastlegen, noe som må tilskrives stor kapasitet hos legene. Tjenesten har også rutinerte og stabile medarbeidere i hjelpepersonellet, noe som er av stor betydning for tjenesten.

Legene har i tillegg til den pasientrettede virksomheten, til sammen hatt 53,34% kommunal stilling for å ivareta forebyggende og miljørettede oppgaver, slik kommunehelselovgivningen krever.

Legevaktsamarbeidet i Valdres har som tidligere vært operativt fra kl. 2200 – 0800 på hverdager samt fra fredager kl. 1500 til mandager kl. 0800. Ellers har kommunen fortsatt vaktsamarbeidet med Etnedal på hverdager fra kl. 1500 – 2200. All legevaktsformidling har skjedd via Valdres Vaktsentral på Fagernes. Kommunen er tilknyttet AMK-sentralen på Gjøvik.

Innkjøpsfunksjon Valdres: Den interkommunale innkjøpsfunksjonen for Valdres, som Sør-Aurdal er vertskommune for, består av 1 årsverk. Dette går i hovedsak med til å arbeide med felles anbudsprosesser og avtaleoppfølging. I 2005 er det arbeidet med kontrakter på følgende vare-/tjenesteområder:

- Matvarer – storhusholdning, avtale forlenget i 2005, besparelse 5 – 15 %.
- IKT Valdres – brukerløsninger, løpende bistand gjennom året i forbindelse med kontraktsoppfølging etc.
- Alkoholkontroll/røykelovkontroll, avtale i februar 2005, besparelse ca. kr. 150.000 årlig for Valdres samlet.
- Lyskilder, avtale i april 2005, besparelse fra 10 – 40 % i noen kommuner, til 50 – 60 % i andre kommuner.
- Legemidler/apotekvarer og farmasøytisk tilsyn, avtale i juli 2005, besparelse anslått til 10 – 20 %.
- Forsikring, avtale i desember 2005, besparelse anslått til 20 %.
- Telefoni herunder IP-telefoni, forprosjekt startet opp sommer/høst 2005.
- Byggeartikler/-varer og diverse håndverker-/entreprenørtjenester, start høst 2005.
- Oljeprodukter (drivstoff/fyringsolje), start høst 2005.
- Arbeidstøy/sko, start høst 2005.

MÅLSETTINGER/UTFORDRINGER FOR 2006 – 2009

Flyktningetjenesten: Flyktningetjenesten ble evaluert i 2005. Målet var en sammenslåing av FLYVA og VOFF, men dette har ikke fått full tilslutning i alle kommuner. Ordførerne og rådmennene konkluderte i november '05 med at en organisasjonsendring av FLYVA og VOFF med tanke på å fordele tjenesten på flere kommuner skulle utredes. Det ble bl.a. skissert alternativ samarbeidsmodell der to og to kommuner samarbeider om tjenesten, og at det gis mulighet for å kjøpe kvalifiseringstjenester.

På bakgrunn av dette har Etnedal og Sør-Aurdal innledet drøftinger om samarbeid når det gjelder flyktningetjenesten, og vi har som målsetting å få på plass en avtale om felles tjeneste i løpet av 2006.

Innkjøpsfunksjon Valdres: Overordnet målsetting for innkjøpsfunksjonen er å:

- Oppnå økonomiske innsparinger og bedre innkjøp ved samarbeid om (større) anskaffelser.
- Sikre at anskaffelser skjer innenfor gjeldende lov/forskrift om offentlige anskaffelser.

En skal søke å arbeide med felles anskaffelsesprosesser på så mange vare-/tjenesteområder som mulig.

Innkjøpskoordinatoren skal stå til disposisjon for rådgivning i anskaffelser i hht lovverket.

ÅRSMELDING

TJENESTESTEDER

2005

REINLI SKULE

GENERELT OM TENESTA

Skulen har 50 elevar (51 elevar 2004/05). 12 ungar nytta SFO-tilbodet (8 ungar i vårhalvåret).

Statlege føringar og kommunale satsingsområde peiker ut dei prioriterte arbeidsområda:

1. Lese- og skriveopplæring og matematikk samt utvikling av digital kompetanse.	2. Kultursekken, fysisk fostring og sunn livsstil.

PERSONAL

PERSONELLOVERSIKT - FASTE STILLINGAR						
Ansvar		2004(05)		2005(06)		Endr.
		St.	Årsv.	St.	Årsv.	
200 2200	Reinli skule, undervisning	9	7,52	8	7,31	-0,21
200 2500	Skolefritidsordning	2	0,58	2	0,60	-
Sum		11	8,10	11	7,91	-0,21

Kommentarar:

- Undervisning gjeld administrasjonsressurs, assistenttid og pedagogisk personale.
- Grunnbemanninga er styrka med 5 % pga fast vikarordning.
- Leiar av SFO har fagbrev i barne- og ungdomsarbeid og kombinerer dette med assistentstilling på skulen.

BUDSJETT/REKNSKAP - AVVIK

Tabell med sammenligning av regnskap og revidert budsjett følger. Inntektene er korrigert for mva.refusjon (positivt tall er belastning og negativt er innsparing, kommentarer til større avvik følger etter tabellen):

(1.000 kr.)	REKNSKAP 2005			BUDSJETT 2005 REVIDERT	
	Utgifter	Inntekter	Resultat	Netto	Avvik R05/B05
Ansvar 200					
2200, Undervisning	3 739	80	3 659	3 635	24
2355, Skoleskyss	74		74	70	4
2500, SFO	171	79	92	85	7
Sum Reinli skule	3 984	159	3 825	3 790	35

DRIFT

Samla sett er drifta innanfor tildelt ramme. Det vart ikkje sett inn vikar for kontorfullmektig i hausthalvåret. Mht Pensjonspremie KLP må det ha skjedd ei feiltasting i budsjettet -12 har blitt til 2. Av utstyr er det kjøpt inn ny skrivar til arbeidsrom for lærarar og multifunksjonsmaskin til datarommet, mikrobølgeovn og isskrape til skøytebanen. Prosjektmidlar (15.000) har fått i gang uteskuleaktivitetar for 1. – 4. klasse tre dagar i veka. Fysisk aktivitet og mange gode, varierte tilbod knytt til Kultursekken er viktige innslag i skuletida. Utgiftene til matvarer i undervisninga auka i hausthalvåret, fordi elevane i 5. – 7. klasse lagar eit fellesmåltid kvar onsdag. 17 elevar har skuleskyss. Vi har hatt skyssutgifter til symjekjøring både vår og haust. Skulen har SFO-tilbod 4d/veka. Halvparten av dei som nyttar tilbodet har syskenmoderasjon.

MÅLSETTINGAR/UTFORDRINGAR FOR 2006 – 2009

Kunnskapsløftet er hovudutfordringa:

- Møte enkelteleven og ta vare på fellesskapet
- Fagleg og pedagogisk arbeid med læringsmål og læringsresultat
- Kompetanseutvikling
- Utvikling av digital kompetanse – dette har og ei teknisk side + krav til utstyr

Tilpassa opplæring og spesialpedagogiske tiltak krev gode oppfølgingsrutinar. Læringsutbytte for alle elevane skal sikrast , og saman med heimane må vi legge til rette for personleg vekst og utvikling.

Større vedlikehaldsoppgåver som utvendig måling og fuktgjennomslag i underetasjen ventar.

BAGN SKULE

GENERELT OM TJENESTEN

Bagn skule er ein fulldelt 1-7 skule med 146 elevar, 1 rektor, 15 lærarar og 2 assistentar. Talet på framandspråklege elevar er sju.

PERSONALE

PERSONELLOVERSIKT - FASTE STILLINGAR						
Ansvar		2005		2006		Endr.
		St.	Årsv.	St.	Årsv.	
201 2200	Bagn skule, undervisning	15	12,14	15	11,39	0,75
	Assistentar	1	0,57	1	0,57	
	Kontorpersonale	1	0,17	1	0,17	
201 2500	Skulefritidsordning	2	0,95	2	0,71	0,24
	Sum	20	13,83		12,84	0,99

Kommentarar til stillingsoversikt:

Skuleåret 2005(06)

På Bagn skule si undervisning er det teke med ressursar til No2 (norsk for framandspråklege) opplæring, og ressursar frå andre kommunar og Flyktingetenesta. Sett under eitt utgjer dette om lag årsverk. 13,84 årsverk er den totale ramma for undervisning og administrasjon ved skulen. Administrasjonsressursen ligg inne med 1. årsverk. Nedgangen skuldast at elevar med ressursar frå andre kommuner og flyktingetenesta flyttar på seg.

SFO:

Det har vore tilbod i skulefritidsordninga måndag, tysdag, torsdag og fredag. Totalt har 27 barn nytta tilbodet. Det er 2 tilsette i til saman 71% stilling. Vi har ikkje hatt tilbod på onsdagar, dette forklarar nedgang i skulefritidsordninga i stillingsprosent.

BUDSJETT/REGNSKAP - AVVIK

Tabell med sammenligning av regnskap og revidert budsjett følger. Inntektene er korrigert for mva.refusjon (positivt tall er belastning og negativt er innsparing, kommentarer til større avvik følger etter tabellen):

(1.000 kr.)	REGNSKAP 2005			BUDSJETT 2005 REVIDERT	
	Utgifter	Inntekter	Resultat	Netto	Avvik R05/B05
Ansvar 201					
2200, Undervisning	6 538	737	5 801	6 031	-230
2355, Skoleskyss	284	0	284	267	17
2500, SFO	322	290	32	48	-16
Sum Bagn skule	7 144	1 028	6 117	6 346	-229

Årsaka til at vi sitter at med 229 000 kr i avvik er fleire. Vi ikkje har hatt SFO på onsdagar. Kontormedarbeidaren ble også sjukmeld aug 2005, utan at vikar ble satt inn. Oppgåvene vart fordelt i kommunen fram til jul. Etter jul har vi hatt vikar. Det største avviket kjem frå statstilskot og refusjon frå andre kommuner som ikkje var budsjettert. Vi har også hatt lite sjukdom, noko som har medført lite vikarutgifter. Dette kan vi ikkje garantere for 2006.

DRIFT

Drifta har så godt som gått i null for 2005. Det har vorte nokre feilføringar i drifta for forbruksmateriell, der utgifter skulle vorte ført på SFO og ikkje på Bagn skule. Vi har gjennom heile året kjørt sparing, dette til tross går vi i null.

MÅLSETTINGAR/ UTFORDRINGAR FOR 2006 – 2009

Etter ei gjennomgåing av brann- førebyggjande tiltak på bygget, er det kommentert at skulen manglar lys ved naudutgangen retning toaletta for gutar.

Kunnskapsløftet seier at alle fag skal bygge på opplæring i IKT. Dette betyr at vi meir enn nokon gong treng kunnskapar og utstyr for å oppfylle måla i læreplanen. For tida brukast lærebøkene som blei godkjende etter L97. Når det kjem ein ny fagplan, er det heilt nødvendig med ei opprusting av læreboktilfanget vårt. Dette er svært kostbart.

Skulene i kommunen er inne i eit PedIT-prosjekt, der alle etter kvart skal kunne arbeide på nettet, blir det nødvendig med meir datautstyr, slik at elevane kan få fleire arbeidsplassar. Det er og heilt naudsynt med rom til å drive meir rasjonell dataundervisning. Ikt blir nå brukt i alle fag og det er og svært viktig i dei nasjonale prøvene som vi må gjennomføre frå hausten 2006.

For skuleåret 2006/2007 har ein lagt opp til å vere svært sparsame. Med omsyn til kommuneøkonomien og investeringar andre stader. Men det er viktig at Bagn skule ikkje får for få lærartimar framover. Vi treng dei lærarkreftene vi har for å kunne gjennomføre forsvarleg opplæring av framtida sin ungdom i Bagn. Vi treng også ekstra ressursar for å tilfredstille dei krava den nye læreplanen krev.

SØR-AURDAL UNGDOMSSKOLE

GENERELT OM TJENESTEN

Skolen omfatter ungdomstrinnet, 8., 9. og 10. trinn. Skolen tar over elevene fra Bagn, Begnadalen og Reinli skole, tilsammen 108 pr. 1. oktober 2005.

PERSONAL

PERSONELLOVERSIKT - FASTE STILLINGER						
Ansvar		2004(05)		2005(06)		Endr.
		St.	Årsv.	St.	Årsv.	
202 2200	SAUS, undervisning	17	14,02	17	13,60	-0,42
Sum		17	14,02	17	13,60	-0,42

Kommentarer til stillingsoversikt:

Total stillingsramme er ytterligere redusert trass i at elevtallet er økt med 11, over 10%. Elevene er ujevnt fordelt med 42, 22 og 44 elever på 8., 9. og 10. trinnet. Seks fremmedspråklige elever og to elever med ekstra ressurs tilført utenfra førte til at totalt ca 2,2 lærerstilling var dekt av andre enn kommunen. I tillegg kommer ca 45% assistentstilling. Totalt var det 1,12 % assistentstilling ved skolen, økt med ca 0,2 %. Assistentene er ikke med i tabelloversikten.

BUDSJETT/REGNSKAP - AVVIK

Tabell med sammenligning av regnskap og revidert budsjett følger. Inntektene er korrigert for mva.refusjon (positivt tall er belastning og negativt er innsparing, kommentarer til større avvik følger etter tabellen):

(1.000 kr.)	REGNSKAP 2005			BUDSJETT 2005 REVIDERT	
Ansvar 202	Utgifter	Inntekter	Resultat	Netto	Avvik R05/B05
2200, Undervisning	7 237	1 153	6 084	6 083	1
2355, Skoleskyss	388		388	365	23
8600, Motpost avskr.		5	-5	-5	
Sum SAUS	7 626	1 158	6 467	6 448	19

Totalt resultat er et underskudd på 19000 kr.

Art 1011 Lærerlønn er sterkt i minus, men kompenseres gjennom overføringer. Viktigste årsaken er nok at skolen klarte skaffe morsmåslærer til alle de seks fremmedspråklige, det var det ikke budsjettet med. Vikarbruken er økt betydelig pga økt fravær. Rektor måtte dessuten i perioder styrke staben mer enn vanlig pga slitasje. Art 1100 til 1270 er totalt noen tusen i minus, men drift på seks steder i vårhalvåret er en dyr løsning. Fra høsten med oppstart i den nye skolen måtte skolen suppleres med noe ekstra inventar pluss at det var betydelige datatekniske problemer. Rektor følger det oppløftende at ramma er blitt holdt så bra.

DRIFT

Satsingsområdene har i høst vært de samme som sentraladministrasjonen har bestemt.

Utfordringene i perioden har særlig vært å få gjennomført en greiest mulig flytteprosess. Den startet med forberedende pakking tidlig i mai, flytting i juni og innredning fra august. Sjukdom og lite bemanning periodevis førte til fire dager for sein skolestart og mye ekstraarbeid utover høsten. Fortsatt står en del arbeid igjen som vi må ta etter hvert.

I store trekk har bygget fungert bra og vi er fornøyde. Enkelte løsninger kan sies å være litt uheldige, men dette var vi også klar over på forhånd. En må ikke gløkke at dette stort sett er ei renovering innen gamle vegger. Vi har problem med egen oversikt over læremidlene da dette nå er delt på tre-fire avdelinger. Håper det vil gå seg til etter hvert.

En del håndverksmessige mangler er det klagd på og disse vil bli ordnet til sommeren.

Det har vært viktig å få til gode rutiner og gi elevene et eierforhold til bygget. Arbeidet har gått over forventning og hærverk og ødeleggelser finnes knapt.

Faglig har det i høst vært satset enda mer på å gjøre elevene sikre på de grunnleggende ferdighetene i de tre redskapsfaga norsk, matematikk og engelsk. Om vi har klart det, er litt tidlig å si sikkert.

Selv om vi har holdt budsjettet bra, er det svært snau og vi har spinket og spart hele tida. På svært mange områder er skolen nå dårlig dekket med utstyr, for eksempel innen data, kunst og håndverk, natur- og miljøfag, musikk og lærebøker generelt.

MÅLSETTINGER/UTFORDRINGER FOR 2006– 2009

- Vi må arbeide videre med å få bygget til å fungere enda bedre praktisk.
- Faglig må elevene bli dyktigere på mange felt. Krever mye av personalet også, særlig viktig med god struktur innen trinn.
- Læremidlene må suppleres og utvikles. Er et økonomisk spørsmål. Ny læreplan vil kreve nye investeringer.
- Planlegge videre renovering og eventuelt noe utbygging av C-blokken.
- Bussholdeplassen og sikkerheten rund daglig skolestart og skoleslutt er ikke god nok. Dette er en oppgave vi må løse sammen med Bagn skule. Planene har eksistert lenge, men må nå prioriteres høyt før ulykker hender.
- Den nye læreplanen, Kunnskapsløftet, startes opp til høsten. Denne må vi utvikle over tid.

BEGNADALEN SKOLE

GENERELT OM TJENESTEN

Skoleåret 2005/2006 er det 49 elever ved skolen. Elevene er delt i 3 hovedgrupper, med 3 kontaktlærere. SFO har tilbud 4 dager i uka, og det er 25 barn som benytter seg av tilbudet.

Satsingsområder: Mestring for alle, lesing og skriving, matematikk, IKT, fysisk aktivitet og sunn livsstil, vurdering.

PERSONAL

PERSONELLOVERSIKT - FASTE STILLINGER						
Ansvar		2004(05)		2005(06)		Endr.
		St.	Årsv.	St.	Årsv.	
203 2200	Begnadalen skole, undervisning	10	7,42 (7,22)	9	6,20	-1,22
203 2500	Skolefritidsordning	2	0,73	2	0,73 (0,68)	-0,00 (-0,05)
Sum		12	8,15	11	6,93	-1,22

Kommentarer til stillingsoversikt:

Det er over et årsverk innspart fra forrige skoleår ved Begnadalen skole. Noe skyldes spesialressurser som har forsvunnet, men mye skyldes innsparringsrunden fra budsjettåret 2004 til budsjettåret 2005. Tallene i parentes gjelder innsparing som gjaldt allerede ved nyttår (midt i skoleåret). Skolefritidsordningen hadde også en større ressurs høsten 2005 enn nå i vårhalvåret av 2006. Dette skyldes en styrking på våren 2005 som fulgte med over til høsten. Dette ble imidlertid brukt for å styrke skoleassistent fram til nyttår i 1. og 2. klasse. Denne ressursen har vi dessverre mistet etter nyttår.

BUDSJETT/REGNSKAP - AVVIK

Tabell med sammenligning av regnskap og revidert budsjett følger. Inntektene er korrigert for mva.refusjon (positivt tall er belastning og negativt er innsparing, kommentarer til større avvik følger etter tabellen):

(1.000 kr.)	REGNSKAP 2005			BUDSJETT 2005 REVIDERT	
	Utgifter	Inntekter	Resultat	Netto	Avvik R05/B05
2200, Undervisning	3 564	311	3 253	3 220	33
2355, Skoleskyss	199		199	187	12
2500, SFO	308	307	1	22	-21
Sum Begnadalen skole	4 071	618	3 453	3 429	24

DRIFT

Overskridelsene på undervisning skyldes først og fremst leasing av kopimaskin. På grunn av etablering av avtalen like før jul 2004 ble både 2005 og 2006 belastet 2005-budjettet. Datakommunikasjon ligger også noe høyere enn budsjettet. Skoleskyss ble også litt dyrere enn regnet med.

MÅLSETTINGER/UTFORDRINGER FOR 2006 – 2009

Den største utfordringen for skolen er fortsatt oppgradering av IKT-utstyr. Opplæring og kursing i forbindelse med kunnskapsløftet og evnt nye lærebøker. Fornying av pulter og stoler, skap og hyller i klasserom og materialrom. Spesielt skap med nøkler er en utfordring. Læremidler spesielt innen naturfag, musikk og matematikk.

Når det gjelder vedlikehold på skolebygg og samfunnshus har vi de siste årene fått gjort en del, men det gjenstår fortsatt utskifting av vinduer, branndører, elektrisk døråpner på samfunnshuset og ellers en del generelt vedlikehold.

HEDALEN BARNE OG UNGDOMSSKOLE

GENERELT OM TJENESTEN

Skolen er en 6-delt skole med 93 elever fordelt på 1.-10.årstrinn.

Skoleåret 2004/2005 hadde skolen disse satsingsområdene: **Kunnskapsløftet, Godt skolemiljø/ tilpassa opplæring, Lese- og skriveopplæring, Matematikk, Utvikling av digital kompetanse, "Kulturekken", Fysisk fostring/sunn livsstil og Psykisk helse.**

Personalgruppa har drøftet en pedagogisk plattform for skolen, og har i den dratt inn det som er kommet i forkant av Kunnskapsløftet. Tittelen på visjonen eller plattformen er **Skolens hensikt er læring**. Denne erklæringen følger skolens virksomhetsplan og sier noe om hva som skal kjennetegne Hedalen barne- og ungdomsskole. I samarbeid med FAU ble Handlingsplanen for godt skolemiljø ferdigstilt høsten 2005. Her er det satt opp tiltak som skole og hjem kan samarbeide om, det er forslag for hvert hovedtrinn både for skoletida og i fritida, og tiltakene skal virke positivt og forebyggende på det sosiale miljøet. Planen har sitt utgangspunkt i Opplæringsloven §9a.

Skolemiljøutvalg ble opprettet i høst. Dette er et utvidet "samarbeidsutvalg" og har oftere møter og vi samarbeider tettere enn tidligere.

Skolen deltok for fjerde år på rad med alternativ muntlig eksamen, der oppgavene er knytt opp til det avsluttende prosjektet i 10. klasse. Elevene gjorde det svært bra i denne prøveformen sist år. Samarbeid hjem skole, kvalifiserte lærere, samt elever som vil prestere, har preget Hedalen barne- og ungdomsskole. Dette vil en jobbe aktivt for at skal fortsette.

"Kulturekken" er et tilbud gjennom fylket og kommunen. I tillegg til abonnementet, fikk elevene på 1.-4.trinn midler til å se Pippi Langstrømpe på Nationaltheatret. Det ble en uforglemmelig opplevelse.

Alle trinn på skolen har fysisk aktivitet på programmet hver uke, blant annet som midttidaktivitet. Skolen virksomhetsplan for skoleåret 2005/2006 gir detaljerte opplysninger om hva elevene skal lære, gjøre og oppleve.

Vi har et godt samarbeid med lag og næringsliv. På den måten får vi tilført bidrag og tjenester som vi setter stor pris på. Eks. Hedalen idrettslag kjørte opp løypetrassé, laget parallelle spor til skiteknikktraining og tilbød seg transportering til skolens skidag. Hva mer kan en ønske seg. LHL og helselaget m.fl. gir lignende bidrag. Til gjengjeld brukes skolen mye av lag og foreninger til aktiviteter, kveldsmøter/ arrangement og treningslokaler.

Skolefritidsordningen (SFO) ga tilbud om tid før skolen tirsdager og torsdager, og etter skoletid mandager, tirsdager, torsdager og fredager. 10 barn totalt benyttet tilbudet.

PERSONAL

PERSONELLOVERSIKT - FASTE STILLINGER					
Ansvar		2004/05		2005/06	
		St.	Årsv.	St.	Årsv.
204 2200	Hedalen skole, undervisning,		12,57	11,40	-1,17*
204 2500	Skolefritidsordning		0,37	0,26	-0,11
Sum			12,94	11,66	-1,28

Kommentarer til stillingsoversikt:

Skolen har 15 tilsatte i undervisningsstillinger, og 1 assistent som er både på SFO og i skolen. I tabellen over kommer det ikke fram at skolen har 0,55 stilling med assistent og 0,29 sekretær.

Stillingsramma for undervisningspersonalet 2005 var 11,40 årsverk. På grunn av utviding av tid i

1.-4.klasse; ble ramma på 11,55 årsverk Dette tallet inkluderer 42 % fra andre kommuner. I tillegg fikk en litt mer ressurser enn antatt fra andre kommuner (6%), men fra okt.05 ble ramma redusert med 30% fordi minoritetsspråklige elever flyttet.

(Siden det ble noen få prosent som av ulike grunner ble flyttet fram og tilbake, har en valgt å sette utgangspunktet 11,40 i tabellen.)

BUDSJETT/REGNSKAP - AVVIK

Tabell med sammenligning av regnskap og revidert budsjett følger. Inntektene er korrigert for mva.refusjon, Kommentarer til større avvik følger etter tabellen:

(1.000 kr.)	REGNSKAP 2005			BUDSJETT 2005 REVIDERT	
	Utgifter	Inntekter	Resultat	Netto	Avvik R05/B05
204 2200, Undervisning	6 484	875	5 609	5 693	-84
204 2355, Skoleskyss	275		275	271	4
204 2500, SFO	118	80	38	21	17*
Sum Hedalen skole	6 877	955	5 922	5 985	-63

* SFO fikk en nedgang i foreldrebetalinga da noen barn ble meldt ut i vårhalvåret, og ganske mange har søskenmoderasjon. Totalt sett har skolen vært svært nøktern i forhold til ressursbruk og holdt budsjettet.

DRIFT

Personalsituasjonen ved skolen er stabil. Personalet består hovedsakelig av erfarne lærere som har arbeidet lenge i kommunen. Men en del langvarige sykmeldinger gjør det likevel tungt å drive. Vi har for skoleåret 2005/2006 for snau ramme. Store grupper med inntil tre årstrinn er slått sammen. Det er også flere årstrinn sammen i basisfagene, samt lite til spesielle tiltak.

Personalet vet at økonomien er dårlig og har vært svært kreative i å lage opplegg som koster minimalt. Dårlig økonomi og større utfordringer kan bli for belastende i lengden. Det må sikres tilstrekkelige ressurser til at man kan drive virksomheten slik forskrifter og planer tilsier. Lærebøker og mye av inventaret er nå svært slitt. Siden nye fagplaner skal erstatte de gamle fra 01.08.06 regner en med at det må til større nyanskaffelser av lærebøker.

Den sist utbygde delen av skolen er bra, men den eldste bygningsmassen trenger et løft. Vedlikehold av både anlegget, ute og inne, samt av en del utstyr og inventar er helt nødvendig. Vårt IKT-utstyr er ubrukelig etter de krav som nå kommer. Vi har mange maskiner, men kapasiteten er elendig, og det skjer stadig at maskiner kutter ut. Det kreves mye energi til å holde parken oppegående for lærere og elever. Kontorsida har de beste og nyeste maskinene.

Vi har lite hærverk ved skolen. Vi hadde noe besøk på kveldstid i høst, som drev med noe skadeverk. Dette ble anmeldt og ting har bedret seg. Men i den mest slitte delen av bygget, ungdomsskoledelen og samfunnsdelen går ting i stykker. Det er like mye av elde og slitasje som av vond vilje. Vi har en fin elevflokk ved skolen vår.

MÅLSETTINGER/UTFORDRINGER FOR 2006 – 2009

Kunnskapsløftet og lokalt læreplanarbeid er i startgropa. 2. fremmedspråk ble først erklært obligatorisk, deretter frivillig, med språklig fordypning fra 01.08.06. Nye planer skal tas i bruk fra høsten av for 1.-9.årstrinn. Kunnskapsløftet er også et kompetanseløft. Ny teknikk skal inn (mer avansert bruk av IKT) og "alle skal lære mer". Det er derfor en utstrakt kursvirksomhet i tillegg til å lage kommunale og lokale læreplaner i alle fag.

Metodefrihet kan bety at læremidler kan bli en like stor utgiftspost som lærebøker.

Samarbeid om det 13årige skoleløpet skal utvides. Mer samarbeid med regionen Valdres og videregående skole.

Når stadig nye oppgaver skal legges ut til de respektive skolene, bør det følge med tidsressurs til å få gjort oppgavene. I skolen er det ekstra viktig med gode og tydelige ledere. Rektor må derfor ha tid til å lede skolen, ikke bare administrere den. (Stortingsmelding nr 30 – 2004.)

Av fysiske utfordringer minner en igjen om at det fortsatt er et stort vedlikeholdsbehov for den ”gamle” delen av skolen.

Behov i forhold til IKT er listet opp i forbindelse med kommunens IKT-plan, sett opp i mot kompetansemålene i Kunnskapsløftet. Her må det til en stor investering.

REINLI BARNEHAGE

GENERELT OM TJENESTEN

Barnehagen har 18 plassar og kan gi tilbud frå 0 – 6 år.

PERSONAL

PERSONELLOVERSIKT - FASTE STILLINGER						
Ansvar		2004		2005		Endr.
		St.	Årsv.	St.	Årsv.	
300.2000	Reinli barnehage		3,38		3,38	
Sum			3,38		3,38	

Kommentarer til stillingsoversikt: Barnehagen har hatt normal bemanning gjennom året.

BUDSJETT/REGNSKAP - AVVIK

Tabell med sammenligning av regnskap og revidert budsjett følger. Inntektene er korrigert for mva.refusjon (positivt tall er belastning og negativt er innsparing, kommentarer til større avvik følger etter tabellen):

(1.000 kr.)	REGNSKAP 2005			BUDSJETT 2005 REVIDERT	
	Utgifter	Inntekter	Resultat	Netto	Avvik R05/B05
300, Basistilbud	1 583	1 455	128	166	-38
Sum Reinli barnehage	1 583	1 455	128	166	-38

Vi ser at et bra belegg er helt avgjørende for det total resultatet for driften av barnehagen.

DRIFT

Belegget har vært bra med få ledige plasser. Noe som har gitt bra inntjening til barnehagen.

MÅLSETTINGER/UTFORDRINGER FOR 2006 – 2009

Barnehagen driver med det felles kvalitetssikringsarbeidet, der vi særlig har fokusert på dokumentasjon av drift og kartleggingsarbeid. Vi jobber mot at dette skal bli en naturlig del av det daglige arbeidet. Vi prioriterer også friluftaktiviteter. Den store utfordringen er mange små barn og stor aldersspredning. Vi har fått en felles kvalitetssatsing for barnehagene i Valdres gjennom planen ”Kvalitet På Valdresvis” Denne planen vil være styrende for mye av satsningen vår i årene som kommer.

BAGN BARNEHAGE

GENERELT OM TJENESTEN

Barnehagen har 26 plasser for unger fra 2-6 år fordelt på to avdelinger.

PERSONAL

PERSONELLOVERSIKT - FASTE STILLINGER						
Ansvar		2004		2005		Endr.
		St.	Årsv.	St.	Årsv.	
301 2000	Bagn barnehage		5,11		5,11	
Sum			5,11		5,11	

Kommentarer til stillingsoversikt:

Bemanninga ble redusert med 0,40 årsverk fra hausten 2005. Dette grunnet permisjon for utdanning, hos en av de ansatte, og en med omsorgspermisjon i 20 %. Barnehagen hadde da ikke fullt belegg, så dette lot seg derfor gjøre. Hadde derimot det løpende opptaket gjennom året gjort sitt til at barnehagen hadde fått fullt belegg, måtte det blitt tilsatt noen igjen i de reduserte stillingene på 40 %.

BUDSJETT/REGNSKAP - AVVIK

Tabell med sammenligning av regnskap og revidert budsjett følger. Inntektene er korrigert for mva .refusjon (positivt tall er belastning og negativt er innsparing, kommentarer til større avvik følger etter tabellen):

(1.000 kr.)	REGNSKAP 2005			BUDSJETT 2005	
				REVIDERT	
Ansvar	Utgifter	Inntekter	Resultat	Netto	Avvik R04/B04
301, Basistilbud	1 873	1 847	26	102	-76
Sum Bagn barnehage	1 873	1 847	26	102	-76

Lønnskostnadene er litt mindre enn beregnet, men vi har heller ikke vært fullt bemanna dette året. Det som ellers gir et resultat på -76000,- er i hovedsak at vi har tatt inn flere barn på løpende opptak. Dette har gitt mer i foreldrebetaling og mer i statstilskudd. Ett par større utgiftsposter har kommet på i løpet av året også. Det er en kopimaskin og en fryser. Kopimaskin har vi ikke hatt i barnehagen, og det såg vi på som en nødvendighet. Fryser er også av høy viktighet.

Litt sparing ellers er det også, men mindre beløp.

DRIFT

En del ledige plasser gjennom året, men nå på våren har det vært ganske fullt ut fra bemanninga. Har ikke hatt mer å gå på.

MÅLSETTINGER/UTFORDRINGER FOR 2006 – 2009

Som før, så er det fortsatt vedlikehold som er den største utfordringen. Det er ikke gjort noe med gulvbelegget her, som er slitt og burde vært skiftet. Ute er det også behov for litt oppgradering. Både på lekeapparater, bygget generelt og gjerdet.

Er også redd at både oppvaskmaskin, og kjøleskap er klart for utskifting. Det er slike ting en må ha, og som vi da må ta utgiften med om den kommer.

Barnehagen begynner jo å bli noen år, og da er det etter hvert en del ting som trenger å byttes ut. Slik er det bare.

BEGNADALEN BARNEHAGE

GENERELT OM TJENESTEN

Barnehagen har 26 plasser og gir tilbud til barn fra 0 til 6 år

PERSONAL

PERSONELLOVERSIKT - FASTE STILLINGER						
Ansvar		2004		2005		Endr.
		St.	Årsv.	St.	Årsv.	
302 2000	Begnadalen barnehage		5,11		5,11	
Sum			5,11		5,11	

Kommentarer til stillingsoversikt:

Begnadalen barnehage har i 2005 brukt 4,5 årsverk fra januar t.o.m. juni. Frå juli t.o.m. desember 4,2 årsverk. Dette p.g.a. færre barn.

BUDSJETT/REGNSKAP - AVVIK

Tabell med sammenligning av regnskap og revidert budsjett følger. Inntektene er korrigert for mva.refusjon (positivt tall er belastning og negativt er innsparing, kommentarer til større avvik følger etter tabellen):

(1.000 kr.)	REGNSKAP 2005			BUDSJETT 2005	
	REVIDERT				
Ansvar	Utgifter	Inntekter	Resultat	Netto	Avvik R05/B05
302, Basistilbud	1 775	1 638	137	239	-102
Sum Begnadalen b.hage	1 775	1 638	137	239	-102

Avviket skyldes hovedsakelig økt statstilskudd grunnet mer inntak av barn f.o.m mars -05.

DRIFT

Barnehagen har hatt et gjennomsnittlig belegg på 21 plasser i - 05, og ingen venteliste. Vi har også i år hatt svært ujevn fordeling på gruppestørrelsen. Gruppestørrelsen har variert fra 25 plasser på tirsdager til 9 plasser på onsdager. Dette fordi søkermassen fordelte seg slik, og det har sammenheng med hvilke dager småskolen har fri. Barnehagen løser dette ved at deltidsansatte jobber de dagene det er mest behov.

MÅLSETTINGER/UTFORDRINGER FOR 2006 – 2009

Målsetting er å holde hjula i gang selv om det er noen "magre" år med små barnekull. Det er en utfordring å finne fleksible løsninger som sparer på utgiftene når inntektene reduseres. Noe vedlikehold, skifte av trekkfulle vinduer og opprustning på ute lekeplassen trenger prioritet. Dette er fortsatt like aktuelt.

HEDALEN BARNEHAGE

GENERELT OM TJENESTEN

Hedalen barnehage har 26 plasser fra 0 – 6 år.

PERSONAL

PERSONELLOVERSIKT - FASTE STILLINGER					
Ansvar		2004		2005	
		St.	Årsv.	St.	Årsv.
303 2000	Hedalen barnehage	6	4,38	6	4,38
Sum		6	4,38	6	4,38

BUDSJETT/REGNSKAP - AVVIK

Tabell med sammenligning av regnskap og revidert budsjett følger. Inntektene er korrigert for mva. refusjon (positivt tall er belastning og negativt er innsparing, kommentarer til større avvik følger etter tabellen):

(1.000 kr.)	REGNSKAP 2005			BUDSJETT 2005	
	REVIDERT				
Ansvar	Utgifter	Inntekter	Resultat	Netto	Avvik R05/B05
303, Basistilbud	2 337	2 200	137	156	-19
Sum Hedalen b.hage	2 337	2 200	137	156	-19

DRIFT

Det har vært noe ledig kapasitet på onsdag og fredag. Ellers har belegget vært størst, tirsdag og torsdag. Det har vært flest under tre år. Personalet har vært delt jevnt utover i uka da vi har trengt full bemanning hver dag. I midten av april begynte ett barn med spesielt behov, og det barnet har en ansatt på seg i 48 % stilling. Fra oktober fikk ett annet barn ekstra ressurs på seg i 32 % stilling. Det ble da ansatt 2 personer i disse stillingene.

Det har vært brukt mye vikarer dette året.

MÅLSETTINGER/UTFORDRINGER FOR 2006 – 2009

Vi har hatt befaring i barnehagen (februar 06), da det er behov for å utvide barnehagens areal. Det er også et stort behov for vedlikehold bl.a. nye gulv, asfalten ved inngangspartiet, utvidelse av inngangspartiet til en ekstra garderobe til støvler og yttertøy. Hvis barnehagen skal ta i bruk og bruke legelokalene permanent må det lages trapp mellom etasjene. Ett annet alternativ vil være ”Kroken” i Hedalen.

Personalet har i dag ingen pauserom, så dette jobber vi med å få til når vi tar i bruk lokalene oppe. Kjøkkenet er også nedslitt og lite praktisk. Det er trangt og lite godt tilrettelagt for å lage mat til så mange barn.

SØR-AURDAL FOLKEBIBLIOTEK

GENERELT OM TJENESTEN

Bibliotek tjenesten er hjemlet i Lov om folkebibliotek:

<http://www.lovdata.no/all/hl-19851220-108.html#map0>

Målsetting:

”Folkebibliotekene skal ha til oppgave å fremme opplysning, utdanning og annen kulturell virksomhet gjennom informasjonsformidling og ved å stille bøker og annet egnet materiale gratis til disposisjon for alle som bor i landet.

Det enkelte bibliotek skal i sine tilbud til barn og voksne legge vekt på kvalitet, allsidighet og aktualitet.

Virksomheten skal være utadrettet, og tilbudene skal gjøres kjent.

Folkebibliotekene er ledd i et nasjonalt biblioteksystem. ”

I tillegg er vår lokale målsetting: Å gi rask og god service til alle.

Posten til innkjøp av nye bøker fikk ytterligere kutt i 2005, og den tar en stadig mindre del av bibliotekets samlede budsjett. Dette er en svært bekymringsfull utvikling, i det lovens krav om ei aktuell og allsidig samling nå nærmest er umulig å oppfylle. Det samme må sies i forhold til publikums ønsker og forventninger.

Her ligger nok mye av forklaringa på nedgangen i besøks- og utlånstall.

Når vi likevel kan si at moderniseringa og utviklinga av bibliotek tjenestene har gått videre i 2005, skyldes det i hovedsak to forhold.

- Bredbånd i alle deler av kommunen har åpna for nye muligheter, også på filialene.
- Deltakelse i prosjektet Det sømløse bibliotek Oppland, der samarbeidsmodellen mellom Valdresbiblioteka er utvikla videre.

Prosjektets nettsted: <http://oppland.biblioteknett.no/somlos/>

Oppland fylkebiblioteks rolle som utviklingsaktør og prosjektdriver har i stor grad kommet Valdresbiblioteka til gode.

PERSONAL

PERSONELLOVERSIKT - FASTE STILLINGER					
Ansvar 350	2004		2005		Endr.
	St.	Årsv.	St.	Årsv.	
Sør-Aurdal folkebibliotek	2	1,50	2	1,50	
Sum	2	1,50	2	1,50	

Kommentarer til stillingsoversikt:

Biblioteksjef: 100%, fullmektig: 50 %

BUDSJETT/REGNSKAP - AVVIK

Tabell med sammenligning av regnskap og revidert budsjett følger. Inntektene er korrigert for mva.refusjon (positivt tall er belastning og negativt er innsparing, kommentarer til større avvik følger

etter tabellen):

(1.000 kr.)	REGNSKAP 2005			BUDSJETT 2005 REVIDERT	
	Utgifter	Inntekter	Resultat	Netto	Avvik R05/B05
350, Bibliotek	955	13	943	910	33
Motpost avskrivninger		93	-93	-93	
Sum	955	106	850	817	33

DRIFT

Noen tall (fjorårets i parentes):

BESØK: 11.500 (13.350),
herav **1.160** (1.335) ved Begnadalen filial og **1.670** (2.615) ved Hedalen filial.

UTLÅN: 20.414 (22.363)
1.971 (2.291) av disse er lånt ut ved Begnadalen filial, **3.304** (3.915) ved Hedalen filial.
For detaljer om utlånstallene vises til den nasjonale statistikken: <http://www.abm-utvikling.no/prosjekter/Interne/Bibliotek/statistikk/Folkebibliotek/index.html>

Innlån fra andre bibliotek (fjernlån): **838**. 250 av disse er fra andre bibliotek i Valdres.

Hedalen filial var stengt fra april til september. Tilbygget til Hedalsheimen førte til ombygging av biblioteket. Arealet ble ikke større, men lokalet er blitt lysere og triveligere og er godt mottatt av publikum. Etter 18 år trengtes en ansiktsløfting.

Sambruk med Åpen omsorg og andre funksjoner på Hedalsheimen fungerer godt, og biblioteket egner seg også som studiested og møtested for lag og foreninger.

Alt i alt: bedre ressursutnyttelse.

Etter ombygginga kom det etterlengta bredbåndet på plass, og biblioteksystemet Mikromarc kunne tas i bruk ved årsskiftet, 12 år etter hovedbiblioteket. Et stort framskritt.

Det nye nasjonale lånekortet, <http://www.lanekortet.no/>, ble tatt i bruk ved årsskiftet, både ved hovedbiblioteket og Hedalen filial.

Populære **Seniorsurf** fortsetter en gang i måneden. Høsten 2005 meldte det seg 18 seniorer og 20 SAUS-elever som lærere.

Biblioteket som læringsarena og studiesenter for voksne er blitt et bibliotekets viktigste funksjoner. Muligheten til å låne nøkkel for bruk utenom åpningstid er kjærkomment for mange.

MÅLSETTINGER/UTFORDRINGER FOR 2006 – 2009

Å oppfylle lovens krav og publikums ønsker om ei aktuell og allsidig mediesamling i ei tid med stadig trangere økonomiske rammer er hovedutfordringa. Takket være prosjektdeltakelse, utvikling av nye samarbeidsformer og bedre utnyttelse av digitale hjelpemidler, ser vi fortsatt positivt på utfordringene framover.

Se også bibliotekets nettside: <http://www.hedalen.no/bibliotek/> og Mikromarc-katalogen: <http://asp.bibits.no/sor%2Daurdal%5Ffb/default.asp>

HELSESØSTERTJENESTEN

GENERELT OM TJENESTEN

HELSESØSTERTJENESTEN

Helsesøstertjenesten omfatter helsestasjon, skolehelsetjeneste og miljøretta helsevern.

Fødselstallet i 2005 27, 2004 34 og 2003 38. De siste år har det vært synkende fødselstall i kommunen tidligere har fødselstallet ligget på 40-45. Fordelingen i år var 14 barn i øvre del og 13 barn i ytre del. Flere barn i skolealder viser mistrivsel, dette kan føre til ulike vansker som krever tettere samarbeid mellom hjelpeinstansene, skolen og foreldrene.

Tverrfaglig og tverretattlig samarbeid på kommunalt og interkommunalt nivå utøves i stor grad og er nødvendig for å gi et helhetlig tilbud.

Ulike tverrfaglige tilbud helsesøster leder eller deltar i:

- Ansvarsgrupper for barn med spesielle behov 14
- Helsesøster er medlem i kommunens kriseteam.
- Tverrfaglig team. består av barneverntj., sosialtj. PPT, psykisk helsetj, ungdomskontakten, fysioterapitj. og helsesøstertj. Ruskonsulenten og politiet deltar på enkelte møter, avhengig av tema.

Teamet har 4 møter pr år. Teamet har fordelt arbeidet i 3 undergrupper der personell fra skole, barnehage og foreldreutvalg deltar. Områdene en konsentrerer seg om er psykososialt arbeid, fysisk aktivitet/ernæring og rus.

Helsesøster er kommunens representant i interkommunal kompetansehevingssgruppe for helse og sosial tjenesten i Valdres.

Skolehelsetjenesten: Helsesøster har fast kontortid ved alle skolene i kommunen. Arbeidet utføres etter skolehelseplanen, det meste av arbeidet er individrettet. Helsesøster deltar i helserelatert undervisning i samarbeid med lærerne. Legene deltar i 5-års undersøkelse. Konsultasjoner hos lege skjer via fastlegeordningen.. Skoleskader behandles ved legesenteret, men dette arbeidet er ikke definert som skolelegearbeid.

Sorg og krisearbeid: Helsesøster er en viktig deltaker i skolenes arbeid når sorg og kriser oppstår

”Jentegrupper og guttegrupper”: Ungdomskontakten og helsesøster har iverksatt ”jentegrupper og guttegrupper”, samtalegrupper, ved ungdomskolene. Antall elever som har deltatt : 60 jenter og 40 gutter G ruppene består av 8- 10 elever, er temabasert og de møtes 5 ganger..

De fleste elver gir uttrykk for at dette er et nyttig tilbud.

Ungdomshelsestasjon:

Helsestasjon for ungdom i Valdres HUV startet ved Fagernes helsestasjon fra 01 03 05.

Dette er et lavterskel tilbudet til ungdom mellom 16 og 19 år, yngre og eldre ungdom blir ikke avvist. Det er åpningstid torsdag i skoleåret fra kl 15.30 – kl 18.00 Helsesøstrene i Valdres betjener HUV etter en rullerende vaktplan Ved behov, samarbeider helsesøstrene ved HUV med legevakt legene, ellers henvises brukerne til sin fastlege. Ordningen har fungert bra, til tross for at det er forskjellige helsesøstrer tildelede fra uke til uke. Ungdom fra alle kommunene i Valdres benytter seg av tilbudet på Fagernes. Enkelte unge kommer også til helsestasjonene her i kommunen. De fleste ungdommer er stort sett friske, men ungdomshelse er et stort og omfattende felt. Ungdommens psykiske helseproblem er et økende, derfor er det viktig med lett tilgjengelig voksen kontakt.

Helsestasjonstjenesten: Arbeidet følger de oppsatte planer. Frammøte er 100 %. Legene deltar på de faste kontroller og i enkelte ansvarsgrupper.

Samtalegrupper: I samtalegruppene tas det opp ulike tema som er relatert mot barnas alder.og foreldrenes behov. Bra oppslutning, mest aktuelt i barnas første leveår.

Fødselsforberedende kurs holdes to ganger årlig i samarbeid med jordmor og fysioterapeut. 1.gangs fødende er målgruppe, 8 par deltok dette år.

Miljørettet helsevern:

Barnehager og skoler: Inspeksjon utføres ved forespørsel eller ved klager på de hygieniske forhold.

Campingplasser: Inspeksjoner utføres etter behov. Ved klager utføres dette i samarbeid med kommunelegen.

Tobakk forebyggende arbeid.

Helsesøster samarbeider med Nasjonalforeningen for folkehelsen om røykesluttkurs til befolkningen, i tråd med planen for et tobakkfritt Sør-Aurdal. Det ble holdt et kurs på Fagernes høsten 2005. Helsesøster fra Sør Aurdal var kursleder

JORDMORTJENESTEN

Regionsamarbeidet om jordmortjenesten er knyttet til Valdres Fødestogo/Nord-Aurdal kommune og startet 1/10-96. Sør-Aurdal kommune kjøper 6.5 t/uke. Dette inkluderer også kjøretid. Brukerne er godt fornøyd med jordmortilbudet i kommunen. Jordmor og helsesøster har faste samarbeidsrutiner. Følgetilbudet for fødende til sykehus fra ytre del av kommunen er ikke tilfredsstillende, grunnet avstanden fra Valdres Fødestogo der vakthavende jordmor er plassert. Jordmor har deltatt på 2 fødsels forberedende kurs. Jordmor har også hatt "mini kurs" for 4. personer Jordmor tilbyr kontakt etter fødselen, mange har behov for kontakt med jordmor i denne perioden.

PERSONAL

PERSONELLOVERSIKT - FASTE STILLINGER						
ANSVAR		2004		2005		Endr.
		St.	Årsv.	St.	Årsv.	
400	Helsesøster/helsestasjon	3	1,85	3	1,80	
Sum		3	1,85	3	1,80	

Kommentarer til stillingsoversikt:

Stillingshjemler: Helsesøster 1,60 %

Kontorfullmektig 0,20 %

Stillingen til kontorfullmektig ble redusert med 5 % fra 01.01 2005

BUDSJETT/REGNSKAP - AVVIK

Tabell med sammenligning av regnskap og revidert budsjett følger. Inntektene er korrigert for mva. refusjon (positivt tall er belastning og negativt er innsparing, kommentarer til større avvik følger etter tabellen):

(1.000 kr.)	REGNSKAP 2005			BUDSJETT 2005	
	REVIDERT				
Ansvar 400	Utgifter	Inntekter	Resultat	Netto	Avvik R05/B05
2700 Helsesøster	819	34	785	637	148
4100, Jordmortjeneste	150	11	139	81	58
4220 Psykisk helsearbeid	121	6	115	130	-15
Sum Helsesøstertj.	1 090	51	1 039	848	191

KOMMENTARER TIL BUDSJETTET

Det er ikke budsjettert husleie i budsjettet for helsesøstertjenesten. Husleien er beregnet til kr 157 000, dette forklarer overskridelsen av budsjettet for 2005.

DRIFT

Helsesøster tjenesten fikk overført ca. kr 23.000. fra flyktningetjenesten i 2005. Dette pga stort merarbeid med et flyktningbarn.

Budsjettet var redusert, fra å være et svært lavt budsjettforslag i utgangspunktet, det var ikke mulig å holde seg innenfor rammen. Med disse overføringer var budsjettet nesten i balanse.

MÅLSETTINGER/UTFORDRINGER FOR 2006 – 2009

Målsettingen er ikke endret fra forrige plan.

- Å forebygge sykdom, medfødte og ervervede sykdommer hos barn
- Fremme god fysisk, psykisk og sosial helse blant barn og unge.
- Samarbeide med hjem og skole for å identifisere og å løse de helsemessige problem som spesielt knytter seg til skoleelevens situasjon.

Datatekniske utfordringer:

Bredbånd er nå på plass i Begndalen. Innen utgangen av første kvartal i 2006 skal helsestasjonene i Valdres få samme fagprogram, og felles server på Fagernes Hver kommune skal ha sin database.

Det betyr at helsestasjonene i Sør-Aurdal blir koblet sammen.

Helsesøstrene vil trenge 2 bærbare PC til skolehelsetjenesten og annet arbeid utenom kontorplassen på helsestasjonen.

Audiovisuelle hjelpemidler

DVD spiller til bruk ved kurs og gruppesamtaler, Den gamle VHS har snart utspilt sin rolle.

Nytt felles utstyr for hele Tingvoll?

Behovet for tverrfaglig/ tverretattlig samarbeid er sterkt og raskt økende. Flere og flere barn og familier har vansker av slik karakter at det er behov for å melde til barnevernet. Dette er en bekymringsfull utvikling.

Helsesøstertjenesten er en tjeneste for alle. Helsestasjons og skole helseplanen har individ og grupperetta tiltak. Helsesøster deltar i helserelatert undervisning i samarbeide med skolen. Planene bør revideres, fordi behovene endres og en må prioritere oppgavene på nytt.

Familiedepartementet anbefaler at helsestasjonene skal gi tilbud om parkurs til førstegangsførelse” God start ; det gis økonomisk kompensasjon til å holde slike kurs. Helse Øst har ansvar for å skolere personell til å holde slike kurs

Gruppetilbud til barn som opplever samlivsbrudd og til barn av psykisk syke foreldre, er andre tiltak som anbefales , forebygge utvikling av psykiske helseproblem

Kompetanseheving, vedlikehold og oppdatering av kunnskap er det hele tida behov for.

Opptappingsplanen for psykisk helse skal føre fram til 2008.

Ungdomskontakten innehar en prosjektstilling som skal vare ut 2006. Arbeidet har i stor grad bestått av individuelle og grupperetta tiltak, rettet mot ungdom fra 12- 18 år.. Arbeidet er nyttig og viktig, og en ønsker at det kan fortsette men det bør evalueres. Skal denne ressursen i sin helhet skal benyttes til aldersgruppa 12 -18 år.? Hvilke forebyggende tiltak blant barn / unge og deres familier er det behov for framover, og hvordan kan de totale resursene vi har til rådighet disponeres? I de nasjonale føringer, heter det at forebyggende arbeid blant barn og unge skal styrkes gjennom helsestasjon og skolehelsetjenesten for å få et helhetlig ,koordinert tilbud.

En helsestasjon i Sør- Aurdal. I denne perioden bør en vurdere nytten av å få en felles helsestasjon i kommunen.

Fordeler ? Økt kvalitet på tilbudet, bedre utnytting av resursene, bedre arbeidsmiljø.

Ulemper? Lang reiseveg, lite tilhørighet til tjenesten

Kommunen trenger en felles overordna målsetting for å bedre barns oppvekstvilkår. Alle som arbeider med barn og unge bør ha forankring i denne målsettingen i sitt daglige arbeid.

BARNEVERNTJENESTEN

GENERELT OM TJENESTEN

Tjenesten omfatter administrasjon av Lov om barneverntjenester. Formålet med loven er å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid og bidra til at barn og unge får trygge oppvekstvilkår. Barneverntjenesten har spesielt ansvar for å søke avdekket omsorgsvikt, adferds-, sosiale og emosjonelle problemer så tidlig at varige problemer kan unngås, og sette inn tiltak i forhold til dette. For at barnevernet skal kunne ivareta denne oppgaven er barnevernet avhengig av at andre som kjenner barnets situasjon melder fra til barneverntjenesten. Opplysningsplikten er lovpålagt og er begrunnet i barnevernets behov for å motta opplysninger.

Barneverntjenesten har fortsatt store utfordringer på grunn av flere alvorlige meldinger, som medfører at barnevernet må ta over omsorgen for barn, da foreldrene ikke mestrer sin omsorgsoppgave godt nok. Dette er svært ressurskrevende, både i forhold til bemanning og det økonomiske for kommunen. Ved en omsorgsovertagelse må saken sendes til Fylkesnemnda for endelig vedtak, og dette medfører store utgifter både til advokat og en sakkyndig vurdering fra psykolog. Samtidig ser en gode resultater der barnevernet kommer inn med tiltak så tidlig som mulig.

Barnevernet har et godt regionalt samarbeide med de andre barnevernsetater i Valdres hvor vi møtes jevnlig. Vi har også et svært godt samarbeide med Bufetat (Barne-, ungdoms- og familieetaten, Region Øst, Fagteam, Gjøvik). Kommunen har også etablert tverrfaglig team for å kunne jobbe på "tvers" av ulike fagområder og etater, noe som er svært viktig.

Etnedal og Sør-Aurdal kommune har i løpet av 2005 søkt Kommunal og regional Dep. for forsøksordning i 4 år for muligheter for utvidelse for å etablere en felles interkommunal barneverntjeneste, som innebærer 3 fagstillinger inkl. ledelse samt at Sør-Aurdal kommune beholder sin 0,5 merkantil stilling for egen regning. Dette er ønskelig for å få et bredere fagmiljø og at tjenesten ikke blir så sårbar. Dette vil også ha stor betydning for rekruttering og bevaring av personell

PERSONAL

PERSONELLOVERSIKT - FASTE STILLINGER						
Ansvar		2004		2005		Endr.
		St.	Årsv.	St.	Årsv.	
2800	Adm. Barneverntjenesten	2	2	2,5	2,5	0,5
	Sum	2	2	2,5	2,5	0,5

BUDSJETT/REGNSKAP - AVVIK

Tabell med sammenligning av regnskap og revidert budsjett følger. Inntektene er korrigert for mva.refusjon (positivt tall er belastning og negativt er innsparing, kommentarer til større avvik følger etter tabellen):

(1.000 kr.)	REGNSKAP 2005			BUDSJETT 2005 REVIDERT	
	Utgifter	Inntekter	Resultat	Netto	Avvik R05/B05
401.2800, Adm. barnev.	1.343	9	1.334	1.303	31
401.2850, Bv.tiltak hjem	396		396	474	-78
401.2900, Bv.t. utenf.hj.	1.307	84	1.223	1.281	-58
Sum Barnev.tjenesten	3.046	93	2.953	3.058	-105

DRIFT

Barneverntjenesten har mottatt 10 bekymringsmeldinger i 2005. Meldingene har kommet fra ulike instanser som politi, helsestasjon, lege, skole, PP-tjenesten, barnehage, andre kommuner, pårørende og foreldrene selv. Flere av meldingene har vært alvorlige. Alle meldinger har blitt gjennomgått og undersøkt.

24 barn har hatt forskjellige typer hjelpetiltak som fosterhjem, besøkshjem, støttekontakt, tilsyn i hjemmet, fri barnehageplass, ansvarsgrupper, avlastning i hjemmet, stimulere barnets fritidsaktivitet m.m. Tjenesten har tilsynsføreransvar for 7 barn som er fosterhjemsplassert i Sør-Aurdal fra andre kommuner. Barneverntjenesten har hatt jevnlig veiledning av Bufetat (Barne-, ungdoms og familieetat) region Øst v/fagteamet på Gjøvik.

Dette har vært en nødvendig hjelp, spesielt i de kompliserte sakene som tjenesten har hatt.

MÅLSETTINGER/UTFORDRINGER FOR 2006 – 2009

Det primære målet for barneverntjenesten er å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg i rett tid og bidra til at barn og unge får trygge oppvekstvilkår. På bakgrunn av dette stilles det store utfordringer til barnevernet og økt krav til kompetanse, og en ser det som en viktig målsetting at små kommuner får til interkommunalt samarbeide over grensene.

Barnevernsakene generelt blir mer og mer kompliserte og behovet for økt bemanning blir derfor også et økende behov. En ser derfor svært positivt på en samordning med Sør-Aurdal og Etnedal for en felles barneverntjeneste.

SOSIALTJENESTEN

GENERELT OM TJENESTEN

Sosialtjenesten har hatt et stabilt antall klienter sammenlignet med foregående år. Tjenestene har et svært godt samarbeid med både kommunale, fylkeskommunale og statlige etater.

PERSONAL

PERSONELLOVERSIKT - FASTE STILLINGER						
Ansvar		2004		2005		Endr.
		St.	Årsv.	St.	Årsv.	
401 4305	Adm. sosialtjenesten	4	3,00	4	3,00	
401 4315	Forebyggende edruskapsarbeid	1	0,50	1	0,50	
Sum		5	3,50	5	3,50	

Kommentarer til stillingsoversikt:

Sosialtjenesten og barneverntjenesten er administrativt inndelt i to tjenestesteder i 2005. I tillegg til de faste stillingene har det vært engasjert en halv stilling til prosjektarbeid med rusmisbrukere.

BUDSJETT/REGNSKAP - AVVIK

Tabell med sammenligning av regnskap og revidert budsjett følger. Inntektene er korrigert for mva.refusjon (positivt tall er belastning og negativt er innsparing, kommentarer til større avvik følger etter tabellen):

(1.000 kr.)	REGNSKAP 2005			BUDSJETT 2005	
	REVIDERT				
Ansvar 401	Utgifter	Inntekter	Resultat	Netto	Avvik R05/B05
4305, Adm. sosialtj.	1 129	35	1 094	1 011	83
4315, Foreb. edrusk.arb.	553	547	6	5	1
4350, Botilbud	401	408	-7	25	-32
4355, Beh.tilt. rusmisbr.	34		34	70	-36
4420, Klientugifter	1 301	261	1 040	1 370	-330
Sum Sosialtjenesten	3 418	1 251	2 167	2 481	-314

I sum viser sosialtjenestens drift en innsparing i forhold til budsjett med kr. 314.000. Hovedårsaken til dette positive resultatet er virkningene av prosjektarbeidet med oppfølging og tilrettelegging for rusmisbrukere og bostedsløse, samt den bistand som er gitt til klienter med sammensatte økonomiske og helsemessige utfordringer. Dette arbeidet gir utslag på sosialhjelpsutbetalingene i positiv retning.

DRIFT

Sosialtjenesten har hatt et stabilt antall klienter, eller en liten nedgang sammenlignet med foregående år. Mange av klientene har omfattende, varierende og sammensatte problemer. Noen klienter kommer i en vanskelig økonomisk situasjon fordi de faller ut av det vanlige arbeidslivet og får trygdeytelser som eneste inntekt. Disse ytelsene er ofte ikke høye nok til å dekke livsoppholdet. Sosialtjenesten har etablert fast samarbeidsforum med trygdekontoret og Aetat. En del klienter kommer i økonomiske vanskeligheter p.g.a. manglende evne til økonomistyring og lett tilgang på ulike avbetalingssystemer, betalingskort og lån. Vi har fått etablert egen gjeldsrådgiver for å hjelpe

klienter med gjeldsordning og økonomisk rådgivning, noe som gir en positiv utvikling for de som får slik hjelp. I tillegg har fokuset vært hjelp til økonomistyring. Det ser ut for at dette har hatt en positiv effekt for å få klienter økonomisk selvhjulpne så fort som mulig.

Boprojektet "Fjellvik" har fått tildelt statlige stimuleringsmidler til rusforebygging også i 2005.

Ruskonsulent har vært engasjert og så langt vurderes prosjektet som vellykket.

Vi ser at målsetting om reduksjon av klientutgifter i sosialtjenesten har blitt oppfylt, som et resultat av tilstrekkelig personalressurser og godt sosialt arbeid.

Forberedelsene til NAV-reformen, samorganisering av sosial, trygd og aetat startet for fullt i 2005, og har tatt en god del tid å følge opp.

MÅLSETTINGER/UTFORDRINGER FOR 2006 – 2009

Et av de primære målene for sosialtjenesten er å yte økonomisk hjelp til de som ikke kan sørge for sitt livsopphold gjennom arbeid eller ved andre økonomiske rettigheter. Hjelpen bør ta sikte på å gjøre vedkommende selvhjulpne og det krever ofte et tverrfaglig samarbeid mellom ulike hjelpeinstanser. Man må fortsatt jobbe med å opprettholde den gode utviklingen som sosialtjenesten har hatt.

Det er et mål å opprettholde botilbudet på Fjellvik i tråd med vedtatte planer.

Arbeidet med NAV-reformen vil pågå for fullt i 2006, og det meste av planleggingen og tilretteleggingen vil forhåpentligvis komme på plass i løpet av året og tidlig i 2007.

Ungdommer som dropper ut av videregående skole vil være en utfordring framover. En del av disse har store psykososiale vansker. For å unngå passivitet og negativ utvikling så kreves tett samarbeid både med privat og offentlig nettverk.

.

FYSIOTERAPITJENESTEN

GENERELT OM TJENESTEN

Tjenesten driver med behandlende og forebyggende virksomhet for Sør-Aurdal kommune.

PERSONAL

PERSONELLOVERSIKT - FASTE STILLINGER					
Ansvar	2004		2005		Endr.
	St.	Årsv.	St.	Årsv.	
402 4215 Fysioterapitjenesten	2	1,90	2	1,90	
Sum	2	1,90	2	1,90	

Kommentarer til stillingsoversikt:

I tillegg er det driftstilskudd tilsvarende 1,5 stilling i Bagn, og 0,6 stilling på Nes. Det jobbes utover stillingsstørrelser i privat virksomhet.

BUDSJETT/REGNSKAP - AVVIK

Tabell med sammenligning av regnskap og revidert budsjett følger. Inntektene er korrigert for mva. refusjon (positivt tall er belastning og negativt er innsparing, kommentarer til større avvik følger etter tabellen):

(1.000 kr.)	REGNSKAP 2005			BUDSJETT 2005	
				REVIDERT	
Ansvar	Utgifter	Inntekter	Resultat	Netto	Avvik R05/B0
402, Fysioterapitj.	1 225	409	816	860	-44
Sum Fysioterapitjeneste	1 225	409	816	860	-44

Budsjettrammene er stramme, innenfor de rammene vi fikk er det vanskelig å opprettholde utstyrkvaliteten. Reparasjon av to benker, noen varmepakninger og litt slyngestyr tok hele investeringsbudsjettet. Inntektene ble litt større enn forventet.

DRIFT

Poliklinisk virksomhet

Poliklinisk tilbud i søndre delen av kommunen og i Hedalen ivaretas av Nes Fysioterapi.

Ventetiden i Nes er varierende for hver fysioterapeut, i motsetning til Bagn, hvor en jobber med felles venteliste.

Nes(0,62 driftstilskudd)

	2004	2005
Antall pas.	129	80
Antall behandlinger	1827	1356

Færre pasienter ble behandlet i Nes, og det ble gitt flere behandlinger per pasient

Bagn (1,5 driftstilskudd)

	2004	2005
Antall pas.	331	426
Antall behandlinger	5508	6001
Kvinner	219	268
Menn	111	156

Tallene er summen av poliklinisk behandling av privatpraksis og kommunal drift

Det ble behandlet flere pasienter og gitt flere behandlinger. Antall behandlinger per pasient er redusert. Gruppebehandling gir god effektivitet, og blir viktig å satse videre på. Flest behandlinger ble gitt til aldersgruppe 50- 59, tett følget av aldersgruppe 40-49, og aldersgruppe 60-69. Venteliste har vært mindre enn forrige år, og ligger gjennomsnittlig vel rund 4-6uker.

Det ha vært tilbud om avspenningskurs på kveldstid innenfor privat virksomhet.

Vi trives i de nye lokalene, men lydisolasjonen mellom behandlingsrommene er for dårlig og må gjøres noe med.

Kommunal virksomhet

Virksomhetsområder er (re)habilitering, behandling på sykehjemmet, forebyggende virksomhet for kommunens innbyggere, skolefysioterapi, helsestasjonsarbeid, og hjelpemiddelformidling.

Det ble startet med trening i basseng for å nå de mennesker som faller utenom det vanlige aktivitetstilbudet. På barnegruppen meldte seg veldig få, men voksengruppen har fungert bra.

Befolkningen har tilbud om å trene 3 ettermiddager/kvelder i fysioterapilokalene, uten tilsyn. Tilbudet er gjort meget rimelig, for å få flest mulig i aktivitet. Det har vært mindre brukere i år enn i fjor.

Det er gitt forflytningskurs for alle grupper på sykehjemmet, og for åpen omsorg.

Utvikling:

Tjenesten har hatt deltakere på kurs om, behandling av nakke, barn med psykisk syke foreldre, div. kurs på hjelpemiddelsentralen, basal kroppskjenenskap (kroppsbewissthet/avspenning), administrative kurs i fm arbeidsmiljøloven, og nye datasystemer,

Kommunale hjelpemidler.

Ansaret for det kommunale hjelpemiddellageret ligger nå under åpen omsorg

Resultatvurderinger for målsettinger/utfordringer for 2005.

- Holde ventetiden under 4 uker
Resultat: Halvparten av året har vi klart det, et fåtall har måttet vente i 3 måneder.
- Lage rutiner på oppfølging av 5- års undersøkelse
Resultat: Enkeltunger blir registrert for oppfølging, generell oppfølging er lagt til vårparten i 1.klasse.
- Beholde det gode arbeidsmiljøet.
Resultat: Vi har et godt arbeidsmiljø.
- Vask av lokalene skal tilfredsstille pasientenes behov.
Resultat: OK
- Lage internkontroll for tjenesten (lovpålagt)
Resultat: Det er jobbet med journalføringsrutiner og gjeldende lover. Det mangler skriftliggjøring av en del rutiner, og ferdigstilling av permen.
- Øke fagkunnskap gjennom intern undervisning.
Resultat: Det er lagt inn månedlige personalmøter hvor en tar opp faglige problemstillinger og formidling av kunnskap.
- Budsjett for 2005 gir begrensninger til hjemmebesøk og oppfølging av skole/barnehage barn.
Kjørebudsjettet ble redusert fra kr 15000 til kr 5000. Det gir et etisk dilemma: er det budsjettet som bestemmer eller faglig forsvarlighet.
Resultat: Overskridelse av budsjettposten. Allikevel mener vi at vi burde reist mer enn vi gjorde.

MÅLSETTINGER/UTFORDRINGER FOR 2006 – 2009

Målsettinger for 2006

- Holde venteliste kortere enn 4 uker
- Ferdigstille internkontroll
- Klare seg med for lav inventar/utstyrsbudsjett
- Utvikle flere forebyggende/behandlende tiltak for utsatte grupper
- Tjenesten skal etablere bedre samarbeid med legetjenesten og trygdekontoret for å nå de som trenger det mest.
- Øke fagkompetanse gjennom internundervisning, kurs og videreutdanning

Utfordringer på lenger sikt.

Utviklingen i helsetjenesten har de siste årene gitt flere oppgaver og større ansvar til kommunen. Samtidig bruker pasienter flere sykehus og privat institusjoner. I tillegg er det samfunnsutviklinger som vil kreve innsats av tjenesten. Folk vet at det er mulig å få gjort noe med smerter, og søker tidligere og oftere behandling. En ser ellers økende vekt hos barn og voksne som krever forebyggende innsats, og større behandlingsbehov.

Satsing fra Rikstrygdeverket for å få mest mulig tilbake i arbeidslivet, merker en i form av søknader om hjelpemidler i arbeidslivet.

På tampen av året ble det gjort vedtak i stortinget som gir usikkerhet om fastlønnstilskudd for kommune fysioterapeutene.

ÅPEN OMSORG, HERUNDER PSYKIATRITJENESTEN

GENERELT OM TJENESTEN

Åpen omsorg dekker områdene hjemmesykepleie, hjemmehjelp (herunder ambulerende vaktmester), disponering av tilrettelagte boliger for eldre og uføre; bo-og servicesentra (Hedalsheimen og Solbraut) og omsorgsboliger (Spangrud, Reinli, Begnadalen og u.etasjen Sør-Aurdalsheimen), brukerstyrt personlig assistanse og psykisk helsearbeid. Dagsenter for eldre ble fra 2005, lagt til åpen omsorg.

Åpen omsorg favner også om ordningene med omsorgslønn, støttekontakt, trygghetsalarmer og kommunale hjelpemidler.

Tjenestene er hjemlet i Lov om helsetjenesten i kommunene og Lov om sosiale tjenester. Pasientrettighetsloven samt helsepersonelloven er også svært sentrale i vårt arbeid.

PERSONAL

PERSONELLOVERSIKT - FASTE STILLINGER						
Ansvar		2004		2005		Endr.
		St.	Årsv.	St.	Årsv.	
3405	Adm. åpen omsorg	2	1,60	2	1,60	
3410	Hjemmesykepleie	20	13,61	28	16,41	+2,8
3415	Hjemmehjelp	20	11,69	18	10,00	-1,69
4505	Hedalsheimen bo/servicesenter	9	3,84	0	0	-3,84
3005	Dagsenter for eldre			1	0,5	+0,5
3425	Brukerstyrt personlig ass.		3,3		3,3	
4220	Psykisk helsearbeid	6	4,00	6	4,00	
Sum		57	38,04	55	35,81	-2,23

Kommentarer til stillingsoversikt:

Ansvarsområdet kuttet totalt med 2,23 stillinger. Personalet som tidligere var tilknyttet Hedalsheimen bo- og servicesenter, ble innlemmet i hjemmesykepleien og vel en stilling ble kuttet i den forbindelse. Vel 1,5 stilling ble også fjernet fra hjemmehjelpstjenesten. Dette var stillinger som har vært vakante, som har blitt brukt etter behov (både innen hj.hjelp og hj.sykepleie) – og som vi de siste årene har sett det har vært behov for!

BUDSJETT/REGNSKAP - AVVIK

Tabell med sammenligning av regnskap og revidert budsjett følger. Inntektene er korrigert for mva.refusjon (positivt tall er belastning og negativt er innsparing, kommentarer til større avvik følger etter tabellen):

(1.000 kr.)	REGNSKAP 2005			BUDSJETT 2005 REVIDERT	
	Utgifter	Inntekter	Resultat	Netto	Avvik R05/B05
3005, Dagsenter	277	75	202	149	53
3400, Komm. Hjelpemidler	50	0	50	57	-7
3405, Adm. Åpen omsorg	769	2 463	-1 694	-1 735	41
3410, Hjemmesykepleie	9 267	514	8 753	8 234	519
3415, Hjemmehjelp	3 449	648	2 801	2 883	-83
3420, Omsorgslønn	204		204	238	-34
3425, Brukerst.pers.ass	944	90	854	959	-105
4220, Psykisk helsearbeid	2 119	1 802	317	300	17
4500, Solbraut b/s	8		8	8	0
4505, Hedalsheimen b/s	65	-1	66	18	48
8600, Motpost avskr.		16	-16	-16	0
Sum Åpen omsorg	17 152	5 607	11 545	11 095	449

Som det fremgår av tabellen kom åpen omsorg totalt ut med et underskudd. Ser vi på de ulike tjenesteområdene er det i hjemmesykepleien overforbruket i hovedsak ligger. Dette skyldes stort arbeidspress innen tjenesten (se omtale under).

DRIFT

Dagsenter for eldre

Dagsenteret var i utgangspunktet tatt ut i salderingen av budsjettet for 2005, da dette ikke er noen lovpålagt oppgave og det var lagt stramme rammer for 2005.

Ved kommunestyrets budsjettvedtak ble det bestemt at dagsenteret likevel skulle videreføres, og det er vi glade for. Dagsenteret har en viktig forebyggende betydning for de eldre, og har hatt jevnt besøkstall gjennom året.

Den store utgiftsposten innen tjenesteområdet er transportutgifter ifbm reise til og fra dagsenteret.

Hjemmesykepleien

Et nytt "arbeidsomt" år for hjemmesykepleien er tilbaketrukket. I gjennomsnitt har antall innskrevne pasienter til en hver tid ligget på rundt 180 pasienter i løpet av året.

Totalt hadde vi 60.582 besøk i 2005, og tabellen under viser at det er ny økning i antall besøk pr måned fra tidligere år.

	2001	2002	2003	2004	2005
Gj.snitt antall besøk pr. mnd.	2799	2830	3231	3365	5048

Den store økningen i antall besøk skyldes delvis at personalet som tidligere var tilknyttet Hedalsheimen bo- og servicesenter, fra 2005 ble innlemmet i hjemmesykepleien og besøk blir også registrert her.

"Sammenslåingen" kom i hht kravet om "likestilling" mellom de to bo- og servicesentra vi har, samt pålegget om å kutte ned på årsverk for å komme inn i totalramma vi var tildelt.

Personalet som tidligere var tilknyttet bo- og servicesenteret har i flere år ytt hjemmesykepleieroppgaver til beboerne, på lik linje med oppgaver som ytes til andre hjemmeboende. Det var derfor umulig å "fjerne" hele denne personalressursen – det ble likevel tatt bort over en hel stilling ved "sammenslåingen".

Om vi ser bort fra antall besøk til beboerne på Hedalsheimen bss, hadde vi likevel hatt en økning på over 300 besøk i måneden for 2005.

Behovet for hjemmesykepleie er altså stadig økende, og andelen eldre som har behov for hjelp vil være økende også i årene som kommer.

Dette ble også antydnet i budsjettkommentarene for 2005, at vi antagelig ikke hadde nok ressurser for å møte alle oppgaver vi har – resultatet ble dermed vel 500.000,- i overforbruk innen dette tjenestoområdet.

Tjenesten er uforutsigbar, da det er umulig å forutse hvor mange som er dårlige og har behov for hjelp, til enhver tid.

Det er ønskelig at brukerne kan bo hjemme så lenge det er mulig, og vi har i likhet med tidligere år hatt pasienter som har fått bo hjemme til livets slutt. Dette krever i perioder selvsagt ekstra ressurser. Vi plikter å gi hjelp der det er behov og så langt vi klarer, og personalet har også dette året gjort en kjempeinnsats!

Som i fjor har vi hatt et godt samarbeid med Sør-Aurdalsheimen, og har sett stor nytte av korttidsopphold for mange av våre pasienter.

Vi skulle i 2005 også fått innarbeidet nytt datadokumentasjonsprogram samt vært godt i gang med IPLOS (registrering innen pleie og omsorg, pålagt fra sentrale myndigheter å ha satt i drift fra 01.03.06). Dette har vært umulig å få til pga den store arbeidsmengden ifht personalressursene vi har.

Hjemmehjelp

Tjenesten ble for 2005 redusert med 1,69 stillinger. Dette var vakante ressurser vi tidligere brukte etter behov, da etterspørsel etter tjenesten svinger noe i løpet av et år. Vi har også hatt denne ressursen ”å gå på” ifht hjemmesykepleiebudsjettet de siste årene.

I noen perioder har enkelte hjemmehjelpere vært omdisponert til ”enkle” hjemmesykepleieoppgaver, pga arbeidspresset innen hj.sykepleien.

Behovet for hjemmehjelp er stadig til stede, og hjemmehjelperne gjør en viktig jobb – ikke bare ifht det praktiske arbeidet de gjør, men også for mange ifht den sosiale biten overfor de eldre!

Solbraut bu- og servicesenter

14 leiligheter, alle med mulighet for ektepar. Beboerne klarer seg i hovedsak selv, men de aller fleste mottar hjelp fra hjemmetjenestene (hjemmehjelp / hjemmesykepleie).

Hedalsheimen bo- og servicesenter

Bo- og servicesenteret ble utvidet med 6 nye leiligheter i september – alle med plass for ektepar. Det ble et flott tilbygg, der alle leiligheter var besatt innen årsskifte.

I forbindelse med utvidelsen, ble det også foretatt en ombygning av biblioteket og kontorene til hjemmesykepleien. Også her ble resultatet bra, med sambruk av deler av lokalene, bedre tilrettelagte kontorer og lager.

Personalet som tidligere var tilknyttet bo- og servicesenteret ble i mars slått sammen med hjemmesykepleien – se for øvrig kommentarene der.

Omsorgsboliger

Spangrud (4), Reinli (4), Begnadalen (6), Underetasjen ved Sør-Aurdalsheimen (6)

Lite utskiftninger i 2005 - ved årets slutt var det en ledig leilighet både i Reinli og Begnadalen.

Psykisk helsearbeid

Opptrappingsplanen for psykisk helse, med øremerkede midler, fortsetter til 2008. Plan for psykisk helsearbeid, er retningsgivende for vårt arbeid. Det gis statlige føringer for hvordan midlene skal nyttes, og vi har rapporteringsplikt til Fylkesmannen vedrørende bruken av de øremerkede midlene.

Innen psykisk helsearbeid ser vi også en økning i arbeidsmengden. Nær 90 brukere fikk hjelp fra tjenestoområdet i 2005 - fra våre psykiatriske sykepleiere, psykiatrisk hjelpepleier og ved dagsenteret. I tillegg har ungdomskontakten hatt fast oppfølging av noen elever, sporadisk kontakt med mange samt

drevet mye forebyggende arbeid på alle årstrinn på ungdomsskolene med fokus på psykisk helse.

Ungdomskontakten skal i utgangspunktet konsentrere seg om gruppen 12 – 18 år. Hun har faste dager på u-skolene våre, har kontakt med videregående samt noe med 7.klasse på barneskolene.

Hun har bl.a deltatt på foreldremøter, samarbeider med flere etater innen kommunen, arrangerte "Sommeraktiviteter" 3 uker i sommerferien (positiv tilbakemelding fra de som deltok), har i samarbeid med Helsesøster hatt "Jentegrupper" og "Guttegrupper".

Høsten 2005 ga psykisk helsearbeid ut heftet "Unge stemmer". Det handler om å være ung og ha psykiske problemer. Heftet ble laget av 3 ungdommer i sammen med de psykiatriske sykepleierne.

Begge våre to psykiatriske sykepleiere og miljøarbeideren/hjelpepleier har jobbet en til to kveldsvakter i uka, noe vi har sett positiv effekt av. Dette ifht å nå en yngre brukergruppe, lettere tilgjengelig for de som er i arbeid, samt å gjennomføre nettverksmøter (jmfr Valdresprosjekt).

Vi har mye individuell oppfølging, men har også en del gruppevirksomhet – eks damegruppe og svømmegruppe. Vi samarbeider mye med hjemmesykepleien og har også en god del kontakt med andre etater, slik som sosial- og barnevern, trygdekontor, lege/legekontor, Sykehuset Innlandet, Aetat osv.

Skoglund dagsenteret har vært oppe 3 dager i uka, og det jobbes aktivt med å trekke brukerne mest mulig med i drifta. Det har vært jevnt oppmøte i løpet av året.

I tillegg kan vi nevne at tjenesten har vært tilkalt i krisesituasjoner. Kriseteam har vært operativt på plass fra januar 2002.

Det kan ellers nevnes at psykisk helsearbeid har skrevet en mer utfyllende årsmelding som kan fåes ved henvendelse til tjenesten.

MÅLSETTINGER/UTFORDRINGER FOR 2006 – 2009

Vi ser som hovedmålsetning og utfordring for åpen omsorg:

Å gi alle de i Sør-Aurdal kommune som trenger hjelp/ tjenester fra åpen omsorg, "rett hjelp til rett tid".

Utfordringen blir å få de ressurser vi har til rådighet, til å strekke til for å dekke behovet.

Det å ha mulighet og anledning til å sørge for at personalgruppa kan opprettholde samt videreutvikle sin kompetanse innen sine fagfelt. Personalgruppa er viktig for at vi skal kunne yte gode tjenester!

En annen utfordring er å møte alle de krav statlige myndigheter pålegger oss – vi tenker da på

IPLOS (pleiebehovsregistrering), pålagt å gjøre fra 01.01.06. IPLOS rapporteringen gir grunnlaget for tilskuddet vi får fra sentrale myndigheter. I tillegg må vi komme ordentlig i gang med bruken av fagprogrammet Profil. Dette krever mye i form av opplæring av de ansatte samt å få gode rutiner i bruken av systemet. I en allerede tett pakket hverdag blir det en utfordring å få dette innarbeidet.

SØR-AURDALSHEIMEN

GENERELT OM TJENESTEN

Sør-Aurdalsheimen har 6 avdelinger med til sammen 51 plasser, hvorav alle er på enerom med eget bad. Plassene er fordelt slik : 6 plasser på Solstugu, skjermet avdeling, 7 plasser på Austgarn, skjermet avdeling, 8 plasser på rehabiliterings-/ korttids avdeling, 8 plasser på Vestgarn, langtidsavdeling, 10 plasser på Midtgarn, langtidsavdeling og 12 plasser på Øvre Midtgarn, langtidsavdeling.

I løpet av 2005 har det vært 128 utskrivninger, hvorav 19 døde. 109 har blitt utskrevet fra korttidsopphold (inkludert overføringer til langtidsopphold og dødsfall). Tallet på personer som er utskrevne etter korttidsopphold er 41.

Antall utskrivninger fra korttidsopphold skyldes det gode samarbeidet med åpen omsorg i regi av vurderingsteamet. Vurderingsteamet tildeler plassene ut i fra hvem som har det største behovet, og ikke etter hvor lenge de har ventet på plass. Det er ofte de samme personene som kommer regelmessig på korttidsopphold. Vi opererer ikke med ventelister lengre, da dette innebærer konsekvenser mht. lovverket.

Vurderingsteamet består av : Kommunelege1, Daglig leder Sør-Aurdalsheimen, Daglig leder Åpen omsorg, Fysioterapeut, sonelederne og avdelingslederne

PERSONAL

PERSONELLOVERSIKT - FASTE STILLINGER					
		2004		2005	
Ansvar 404		St.	Årsv.	St.	Årsv.
3200	SAH pleie/praktisk hjelp		40,88		41,40
3205	SAH – kjøkken		4,20		3,20
3210	Vaskeri		0,00		2,00
3215	SAH – administrasjon		2,00		2,00
	Sum		47,08		48,60
					+1,52

Kommentarer til stillingsoversikt:

Pleie/praktisk hjelp : På grunn av meget tung pleie og meget krevende arbeidsoppgaver i forhold til enkeltpasienter, opprettet ei ny skjermet avd. og nå med et nytt bygg med lange avstander, er antall årsverk på pleie-avdelingene noe justert.

Kjøkken : redusert med 100% stilling pga. bygging av nytt kjøkken, som forventes skal bli mer effektivt. Vaskeriet er skilt ut som egen tjeneste, derfor er den reelle stillingsøkningen i pleien på 2,52 stillinger.

BUDSJETT/REGNSKAP - AVVIK

Tabell med sammenligning av regnskap og revidert budsjett følger. Inntektene er korrigert for mva.refusjon (positivt tall er belastning og negativt er innsparing, kommentarer til større avvik følger etter tabellen):

(1.000 kr.)	REGNSKAP 2005			BUDSJETT 2005 REVIDERT	
	Utgifter	Inntekter	Resultat	Netto	Avvik R05/B05
3200, Pleie/pr. hjelp/	21 535	5 073	16 462	15 398	1 064
3205, Kjøkken	3 344	830	2 514	2 029	485
3210, Vaskeri	785	8	777	783	-6
3215, Administrasjon	953	3	950	960	-10
8600, Motpost avskr.		236	-236	-236	0
Sum Sør-Aurdalsheimen	26 617	6 150	20 467	18 934	1 533

Vi hadde mangel på sykepleiere første del av året. Det medførte at de sykepleierne vi hadde, måtte gå mye alene på dagvakter med bakvakt på kveldstid, (og natt ved ferier og sykdom). I juni fikk vi 3 nyutdannede sykepleiere, og det forbedret situasjonen slik at vi fikk til en rullerende turnus som dekket døgnet.

Man jobber kontinuerlig med rekruttering. Det kan være som direkte kontakt mot skoler, utlysninger, personlig oppfølging og rekruttering utenfor landets grenser. Deler av dette året har vi hatt en finsk sykepleier, som har jobbet 100 % stilling. 2 koreanske sykepleiere jobbet her i 6 mnd, men pga. språket var dette ingen løsning for oss.

2 av våre ansatte er under sykepleierutdanning, men det er for tidlig i utdanningen til at vi kan utnytte denne resursen mht, sykepleier oppgaver.

To av hjelpepleierne på rehabiliteringsavdelingen har tatt videreutdanning i Habilitering og rehabilitering.

Flere av våre assistenter utdanner seg til hjelpepleiere. Dette har medført en høyere faglig kvalitet på det pleietilbudet vi tilbyr pasientene. Ellers er det flere av assistentene som har gjennomgått grunnopplæring i pleie for ufaglærte.

Kurs :

- Alle ansatte deltok i kurs på bedehuset hvor Kreft, var temaet
- Tannpleier Furre, har undervist i munnpleie hos eldre, for alle ansatte.
- 10 ansatte har deltatt i kurs i temaet: Etikk/ respekt/ taushetsplikt, som ble arrangert på Fagernes.
- Arbeidslivsetaten har avholdt kurs/møte på alle avdelinger, med fokus på trivsel på arbeidsplassen.
- Forflytningsteknikk med fysioterapeut er avholdt på alle avdelinger i perioden 12.10.-10.11.05.
- Avdelingslederne var på kurs i geriatri og demens.
- Tillitsvalgt for NSF : arbeidsmiljøkonferanse
- Brannøvelse m/ Brannmann 1 Prestkvern, evakueringsøvelse, ble avholdt 14.06.05.
- Kjøkkensjef og en avdelingsleder har vært på kurs i IK mat for institusjoner
- Konferanse for kjøkkensjefer
- Kokk og kjøkkensjef : Kjøkkenhygiene og "Næringstett" mat
- Kokk og kjøkkensjef : Nyere teknikk for produksjon av avkjølt mat.

Kjøkkendriften ble mye dyrere enn antatt da vi måtte kjøpe middag fra Ringerike storkjøkken fra 1.07. og ut året. Porsjonsprisen var mye høyere enn det som ble forelagt på forhånd. Sør-Aurdal kommune har fastlagte priser på mat kjøpt av eldre på bygda og Hedalsheimen, og dette medførte en betydelig større utgift for kjøkkenet.

DRIFT

De som får opphold på Sør - Aurdalsheimen er langt dårligere enn tidligere, og de som får korttidsplass kommer ofte rett fra sykehus til enten rehabilitering eller terminalpleie. Vi har egen rehabiliteringsavdeling, som ble startet 6.03.00 med 4 korttidsplasser og 2 rehabiliteringsplasser. Dette

tilbudet er fra høsten 2004 utvidet til totalt 8 plasser. Disse fordeles på korttidsplass og rehabiliteringsplass etter behov. Det gis et tilbud til hjemmeboende om korttidsopphold når det er helt nødvendig for deres helsesituasjon, eller når det er mulighet for det av andre årsaker. Dette er det vurderingsteamet som prioriterer. Sykehusene sender ut stadig dårligere pasienter, som krever mye av personalet. I perioder er rehabiliteringsavdelingen ren sykehusavdeling. Vi har hatt en del overbelegg, men prøver da å fordele det på flere avdelinger pga. bemanning og oppfølging. Vi legger stor vekt på å kunne gi et så godt tilbud som mulig overfor brukere og pårørende. Dette er spesielt viktig ved langvarig sykdom, og ved terminalpleie. I enkelte tilfeller er imidlertid overbelegg det beste alternativet, siden det gir mulighet for oppfølging på døgnbasis.

Skjerma enhet: Solstugu med 6 langtidsplasser, har utviklet seg til å bli en meget krevende avdeling. Antallet demente / alzheimerpasienter er økende, noe som har medført at vi i perioder også har hatt overbelegg på denne avdelingen. Dette har medført at vi har omdannet Austgarn fra vanlig langtidspleie avdeling til skjermet avdeling med 7 langtidsplasser.

I sykdomsforløpet til disse pasientene er det perioder med svær aggressivitet og urolighet blant pasientene, noe som gjør at vi har måttet leie inn ekstra med personell i perioder for å takle hverdagen. Det er helt påkrevd mht. forsvarlighet at det alltid er 2 pleiere på jobb på disse avdelingene.

Avtale med kommunetannlegen, medførte at alle pasienter fikk sjekket sin munn/ tann helse.

I august 2003 sto nybygget ferdig til innflytting. I september 2004 flyttet vi inn i den renoverte delen, og fordelte pasienter og personalet på til sammen 6 avdelinger. Vi har fått et estetisk flott sykehjem, men med lange avstander.

Sør – Aurdal fysioterapi etablert i underetg. (gamle biblioteket), noe som er av vesentlig betydning for rehabiliteringsavd.

Kjøkken og garderobe, er siste del av byggeprosjekt Sør-Aurdalsheimen.

Byggestart ble etter hvert satt til 1.08.05.

Kjøkkendriften pågikk som normalt frem til 11.07.05. da stengte vi for middagslaging og det ble kjøpt middag fra Ringerike storkjøkken. Denne ble varmet opp på avdelingene i varmluftsovner.

Kjøkkendriften ble flyttet til stua i underetagen. Her ble det et provisorisk kjøkken med minimalt utstyr, som produserte frokost, kveldsmat og baking av kaker. Småkaker og div. til julehøytiden, middag 23 og 24 desember ble også produsert på kjøkkenet.

I denne perioden ble det benyttet ca. 1,4 % stilling til drift av huset. Kjøkkensjefen brukte ca. 20 % av sin stilling til drift av huset, 40 % på planlegging av nytt kjøkken og 40% til bestilling og kontroll av mat fra Ringerike.

Kjøp av mat fra Ringerike skapte store problemer. Det kom ofte feil eller det manglet mye. Kjøkkenet måtte flere ganger løse akutte problemer ved å produsere saus eller deserter selv. Det kom klager fra beboere på huset, men også fra hjemmeboende.

Det gikk mye tid til å kontrollere regninger fra Ringerike, som alltid inneholdt mye feil, og de hadde dårlige rutiner. Personalet taklet alle hendelser på en utmerket måte.

Garderobeforholdene på SAH, har vært provisorisk i festsalen i byggeperioden. Vi har ikke garderobeskap til alle ansatte, noe som er uholdbart.

Vi har brannvarslingsanlegg med romvisning. Brannvarslinga for Solbraut Bu- og Servicesenter er tilkoblet sykeheimen. Brannvarslinga er direkte koblet til Gjøvik. De innehar ei ringeliste over 4 ansatte , som har ansvaret for å ringe resten av de ansatte ved en reel brann. Vi har en brannøvelse på våren hvert år. Dette har vekselvis vært øvelse med bruk av slukkeutstyr, brann i seng og undervisning generelt eller evakueringsøvelse på avdelingen.

Investeringer dette året har bestått i: Kopimaskin(leasing), telefon på avdelingen og 2 tynne madrasser.

MÅLSETTINGER/UTFORDRINGER FOR 2006 – 2009

- * Å kunne tilby pasientene best mulig pleie, rehabilitering og omsorg.
- * At vi har en arbeidsplass hvor folk trives og fortsatt vil jobbe.
- * Å få dekket hele døgnets behov for kvalifisert personell. (Sør-Aurdalsheimens areal er betydelig økt etter ny-og ombygging).
- * At kjøkkenet blir utbygd som planlagt, og at det nye vil fungere bra etter at det står ferdig.
- * At alle ansatte får garderobeskap.

MILJØARBEIDERTJENESTEN

GENERELT OM TJENESTEN

Miljøarbeidertjenesten yter tjenester til mennesker med psykisk utviklingshemming og andre med tilsvarende behov. Tjenesten omfatter fire bofellesskap, noen hjemmeboende og to arbeidstilbud, lokalisert i Hedalen og på Bagn.

Botilbudet er et helhetlig tilbud som yter tjenester som sosial kontakt, tilrettelagt fritid, praktisk bistand til vask og vedlikehold av boligen, egen helse og personlig hygiene. Tilbudet tar utgangspunkt i individuelle behov.

Tingvolltoppen og Kroken er tjenestens arbeids- og aktivitetstilbud. Tingvolltoppen har avtale med Valdres Kommunale Renovasjon om henting og sortering av klær fra miljøstasjonene i Valdres. I tillegg arbeides det med sortering og produksjon/salg av ved, og kantina på Tingvoll drives fra Tingvolltoppen. Kroken i Hedalen har aktivitet 3 dager pr. uke. Vedproduksjon er den viktigste aktiviteten, ellers lages ulike produkter for salg. De har et mindre inntjeningspotensial enn Tingvolltoppen.

Miljøarbeidertjenesten har også ansvar for å gi tjenester i form av støttekontakt, avlastning og veiledning til barn / unge med funksjonshemninger.

PERSONAL

PERSONELLOVERSIKT – FASTE STILLINGER						
Ansvar		2004		2005		Endr.
		St.	Årsv.	St.	Årsv.	
405 3010	Arbeidstilbud Bagn		2,00		2,00	
405 3015	Arbeidstilbud Hedalen		0,80		0,80	
405 3430	Miljøarbeidertjeneste Bagn		13,31		13,58	0,27
405 3435	Miljøarbeidertjeneste Hedalen		13,17		13,45	0,28
405 3440	Administrasjon miljøarbeidertjeneste		1,80		2,00	0,20
Sum			31,08		31,83	0,75

Kommentarer til stillingsoversikt:

Tjenesten har endret stillingsramme i løpet av 2005. Dette skyldes etablering av ny bruker i bofellesskap på Bagn, og noen timer bistand hos hjemmeboende bruker

På grunn av svangerskapspermisjon har det vært vikar for daglig leder det meste av året. Tjenesten har vært organisert med daglig leder i 100% stilling og fagansvarlig i 60%, som økte til 80% på høsten. Det har ikke vært soneledere.

BUDSJETT/REGNSKAP - AVVIK

Tabell med sammenligning av regnskap og revidert budsjett følger. Inntektene er korrigert for mva.refusjon (positivt tall er belastning og negativt er innsparing, kommentarer til større avvik følger etter tabellen):

(1.000 kr.)	REGNSKAP 2005			BUDSJETT 2005 REVIDERT	
	Utgifter	Inntekter	Resultat	Netto	Avvik R05/B05
3010, Arb.tilbud Bagn	859	231	628	621	7
3015, Arb.tilb Hedalen	455	155	300	317	-17
3430, Miljøarb.tj. Bagn	6 785	422	6 363	5 787	576
3435, Miljøarb.tj. Hedalen	6 692	449	6 243	5 794	449
3440, Adm. miljøarb.tj.	981	187	794	784	10
8600, Motpost avskr.		17	-17	-17	0
Sum Miljøarb.tjenesten	15 772	1 461	14 311	13 286	1 025

Kommentarer til budsjett/regnskap – avvik:

3010, Bagn arb.tilbud:

Budsjett og regnskap stemmer ganske bra. Kun små overskridelser bl.a. på personforsikringer.

3015, Hedalen arb.tilbud:

Tjenesteområdet har et lite overskudd. Dette skyldes at aktiviteten er lav, og bare foregår 3 dager pr uke. 80 % stilling, fordelt på 2 personer, er tilknyttet tjenesten. Ved fravær av personalet, må tilbudet som regel holdes stengt.

3430, Bagn pr. bistand:

Budsjettert lønn til alle typer vikarer er for lavt. Korttidsfravær og permisjoner, gjør det vanskelig å forutsi kostnadene. Mer lønn til vikarer, gjør også at budsjetterte midler til kveld/ natt og lørdag/søndagstillegg blir for lavt.

Det kjøpes tjenester fra Nord Aurdal kommune. Dette ble dyrere enn antatt.

3435, Hedalen pr. bistand:

Her er samme begrunnelse for overskridelser som for boligene på Bagn. Det er vanskelig å beregne kostnadene ved fravær. Vikarutgiftene er høye

3440, Administrasjon:

Overskridelsene her skyldes for lite avsatt til KLP.

Daglig leder har sett det som viktig å være i Hedalen 1 dag/uke. Dette har økt kostnadene til reiseutgifter.

DRIFT

Et av bofellesskapene på Bagn ble utvidet med ny personalenhet, for å gi plass til ny bruker. Denne ble ferdig i august, og ny bruker flyttet inn umiddelbart.

Det ble ansatt 3 nye medarbeidere, og alle ansatte i boligen har fått oppfølging i forbindelse med ny bruker, og har vist stor fleksibilitet i forbindelse med dette.

Det ble kjøpt tjenester fra Nord Aurdal kommune til to personer. Den ene i skogsgruppe på Fagernes, og den andre har VTA (varig tilrettelagt arbeid) plass på Leira. Kostnadene ble redusert i 2005, noe som har ført til større aktivitet på eget arbeidstilbud på Tingvolltoppen.

Det er søkt om å få egne VTA plasser til Sør Aurdal, men foreløpig er dette avslått.

Som en del av aktivitetene, tok Tingvolltoppen over driften av rådhusets kantine i 2005. Først som et

halvt års prøveprosjekt, men ordningen videreføres, da det viser seg å være et svært godt arbeidstilbud til flere.

Ellers har hovedoppgavene vært å videreutvikle og sikre brukerne et godt og stabilt tilbud.

De ansatte gjør en meget god jobb. De er lojale mot vedtak, fleksible og positive.

Personalgruppa er meget stabil, og stiller opp for hverandre ved sykdom.

Sykefraværet er dessverre fortsatt høyt. Det arbeides aktivt for å bedre dette, ved tett oppfølging av sykmeldte.

Daglig leder har hatt permisjon fra medio mars, og det har vært vikar resten av året.

Sonelederstillingene er gjort om til en stilling for faglig leder.

Tjenesten mottar veiledning i forhold til enkelte brukere fra habiliteringstjenesten for voksne i Oppland. Disse tiltakene er nødvendige, og virket positivt i forhold til brukere og arbeidstakere.

Prosjektet målrettet miljøarbeid i Valdres ble avsluttet i 2005. I vår kommune er systemet implementert. Det vil si at så godt som alle ansatte har lært å bruke det. Alle brukerne har fått ryddet og sortert i sine papirer, og har et kvalitetssikkert system for tjenestetilbudet.

Det gjenstår å videreføre prosjektet på interkommunalt nivå. Noen av Valdreskommunene har blitt hengende etter, og dette vanskeliggjør den videre framdriften. "Helse/og sosialsjefene" i alle kommunene er styringsgruppe, og har ikke fått avsluttet prosjektet.

MÅLSETTINGER/ UTFORDRINGER FOR 2006 – 2009

- Planlegge utvidelse av tjenesten i takt med antall unge psykisk utviklingshemmede.
- Være pådriver for bygging av hybelhus i forbindelse med psykisk utviklingshemmede elever ved Leira Videregående skole.
- Opprettholde og bedre funksjonsevnen, og tilrettelegge for at den enkelte funksjonshemmede får mulighet til å leve et mest mulig selvstendig, sosialt og meningsfylt liv.
- Bedre ansattes mulighet for faglig oppfølging, utvikling og opplæring.
- Sikre oppfølging av manualen for Målrettet miljøarbeid i Valdres
- Utvikle aktivitets – og arbeidstilbudet på Bagn. Utvide/ forbedre lokalene.
- Arbeide for å få VTA -plasser
- Vurdere endring av arbeidstilbudet i Hedalen.

DRIFT OG VEDLIKEHOLD

GENERELT OM TJENESTEN

Enheten omfatter drift og vedlikehold av alle kommunaltekniske bygg og anlegg og er regnskapsmessig samlet. Tjenestestedet blir ledet av en tjenesteleder i 50 % stilling og en oppsynsmann i hel stilling.

PERSONAL

PERSONELLOVERSIKT – FASTE STILLINGER						
Ansvar		2004		2005		Endr.
		St.	Årsv.	St.	Årsv.	
501.1300	Administrasjonslokaler (Tingvoll)		2,03		1,35	-0,68
501.2150	Barnehagelokaler (Bagn barnehage)		0,34		0,34	
501.2350	Skolelokaler		10,74		10,74	
502.3220	Rengjøring institusjoner (sjukeheimen)		2,03		2,83	+0,8
502.3300	Drift/vedlikeh. institusjoner (sj. heimen)		1,00		1,00	
503.4510	Adm/drift botilbud (Solbraut Hed h)		0,38		0,38	
504.5350	Drift/vedlikehold veier		1,00		1,00	
505.5500	Feier		1,00		1,00	
506.5600	Vannverk		1,00		1,00	
507.5700	Avløpsrensing		0,66		0,66	
	Sum		20,18		20,30	+0,12

Kommentarer til stillingsoversikt:

Tingvoll, reduksjon renhold, kantina og Tingvolltoppen

Sjukeheimen større renholdsressurser som følge av utbyggingen og gjennomført renholdsplan.

BUDSJETT/REGNSKAP - AVVIK

Tabell med sammenligning av regnskap og revidert budsjett følger. Inntektene er korrigert for mva.refusjon (et positivt tall er økt utgift og et negativt tall er innsparing. - kommentarer til større avvik følger etter tabellen):

(1.000 kr.)	REGNSKAP 2005			BUDSJETT 2005	
	REVIDERT				
Ansvar	Utgifter	Inntekter	Resultat	Netto	Avvik R05/B05
500 Lastebil + hengere	60	3	57	28	29
501 Lokaler	10 395	3 563	6 832	5 845	987
502 Institusjoner	4 580	1 280	3 300	2 238	1 062
503 Botilbud	3 954	5 026	-1 072	-1 585	513
504 Veier	1 836	86	1 750	1 404	346
505 Feier	357	300	57	38	19
506 Drikkevann	1 365	1 652	-287	-437	150
507 Avløp	3 502	2 490	1 012	-675	1 687
Sum Drift/vedlikehold	26 049	14 400	11 649	6 856	4 793

Kommentar til underskuddet.:

500 Kjøpt ”ny” bruktbil. En del av kostnader ble ført på drift.

501 Tingvoll kommunehus. Ekstrahjelp grønne sentrumsarealer føres her.

501 Tingvoll kommunehus. Reduserte leieinntekter kr 170000,-

501 Bagn barnehage + Leirskogen barnehage. Intern bokføring av utgifter husleie kr 798000,-, dette er inntektsført på skolelokaler (nullvirkning)

501 Alle skoler. Kommunale avgifter kr 92.000,-

501 Samfunnshus. Internbokføring av husleie kr 131000,-, dette er inntektsført på skolelokaler (nullvirkning)

502 Sjukeheimen, rengjøring, vikarutgifter kr 334000,-

502 Sjukeheimen, vedlikehold. Overskridelsen skyldes olje til fyringsanlegg, gass, renovasjon og driftsavtaler.

503 Solbraut + Hedalsheimen. Økte strømavgifter og økt vedlikehold.

503 Vanlige utleieboliger. Større vedlikeholdsutgifter og internbokføring av husleie.

504 Sommer- og vintervedlikehold av kommunale veger. Større utgifter på både sommer- og vintervedlikehold.

506 Vannverk. Lønnsutgifter, vedlikehold og tjenestekjøp.

507 Avløp. Ekstrahjelp. Kontingenter m.m.

507 Septik. Ingen større avvik. Det er mye som tyder på at en del avgifter, bl.a. kloakkavgifter, er ført feil i faktureringsystemet, slik at dette er registrert som gebyr for septiktømming. Dette vil i så fall føre til at det er overført for mye avgifter til VKR. Det er imidlertid et svært omfattende arbeid å etterkontrollere dette, noe som ikke lar seg gjennomføre før regnskapet for 2005 avlegges. Resultatet av denne etterkontrollen må dermed tas i 2006-regnskapet.

DRIFTSAKTIVITET

I 2005 ble følgende gjennomført i tillegg til vanlig vedlikehold:

Tingvoll, heiskontroll, ny alarm legekantoret til Gjøvik 110.

Bagn barnehage, nytt huskestativ med godkjent sand

Bagn skole skift vaskemaskinmotor-

Bagn skole rapportarbeid el-anlegg

Begnadalen skole, noen nye vinduer, brannvarslingsanlegg til Gjøvik 110

Hedalen skole, ny (Elvestad) vannledning

SAUS to røykvarslere i blokk C, koblet til det nye anlegget, nye vannrør gjennom C-blokk.

Sør-Aurdalsheimen, heiskontroll

Lundhuset tak og vegger carport

Bagn hovedvannverk, nye UV rør

Bagn hovedvannverk, nye ventiler

Hedalen vannverk lekkasjesøk

Reinli vannverk, reparasjon etter lynnedslag

Ø. Bagn vannverket er ikke i daglig drift lenger, men starter opp automatisk når vanntrykket i ledningsnettet av Bagn hovedvannverk synker til under 6,5 kg. Dette sikrer vann til sjukeheimen.

Pumpe ble skiftet.

Bagn, endring flotasjon

Bagn, ny pumpe pumpestasjon Søre Voll

Hedalen renseanlegg ble nedlagt og ombygd til et infiltrasjonsanlegg.

Kommunale veger. Kjørt noe grus på alle veger. Grøfting. Skifte stikkrenner.

MÅLSETNINGER/UTFORDRINGER FOR 2006 – 2009

Drift og vedlikehold prioriterer for kommende år vann og avløp.

Reinli vannverk:

UV anlegg og kalkfjerningsanlegg. Overføring av porsjoner (et antall m3 per dag) drikkevann til Bagn.

Bagn hovedvannverk:

Ny brønn på Vangen med 2 pumper, UV anlegg og pH-justering. Nytt høydebasseng (500 m3) på kote 300 etter hovedledning Reinli-Bagn. Overvåkning av driften.

Leirskogen vannverk:

Overvåkning av pumpe med SMS-varsel.

Tollefsrud vannverk:

Overvåkning av pumper og høydebassenget med radiooverføring til bredbåndstilknytning på Begnadalen skole. UV anlegg.

Begna (Gulsrud) vannverk:

Ingen prioriterte tiltak planlagt.

Hedalen vannverk:

Overvåkning av pumper og bassenget med radiooverføring til bredbåndstilknytning på Hedalen skole. UV anlegg og kalkfjerningsanlegg.
Se på muligheten for et større (høyde)basseng.

Bagn avløpsrenseanlegg og Begna og Hedalen jordrenseanlegg samt alle kloakkpumpestasjoner:

Overvåkning til nærmeste bredbåndstilknytning.

SAMMENDRAG TJENESTERAPPORTERING (KOSTRA)

PRESENTASJON AV NØKKELTALL.

KOSTRA-rapporteringen innebærer at Statistisk Sentralbyrå utarbeider nøkkeltall for kommunene på bakgrunn av de nye forskriftene for kommunale regnskaper. Nøkkeltallene viser kommunens prioriteringer, dekningsgrader og produktivitet/enhetskostnader. Publiseringen av nøkkeltall ligger fritt tilgjengelig på internett, og er bygd opp av tre deler:

- *Nivå 1 – Utvalgte nøkkeltall*, som er beregnet for administrative og politiske ledere samt andre interesserte som trenger oversikt og hovedtall for kommunen.
- *Nivå 2 – Detaljerte nøkkeltall*, gir grunnlag for å gå dypere inn i de enkelte områder.
- *Nivå 3 – Grunnlagsdata og detaljerte data for egne sammenstillinger*, er beregnet på brukere som kan gjennomføre egne analyser.

Prioriteringer viser hvordan kommunens frie inntekter er fordelt til ulike formål.

Dekningsgrader viser tjenestetilbudet i forhold til ulike målgrupper for tilbudet.

Produktivitet/enhetskostnader viser kostnader/bruk av ressurser i forhold til tjenesteproduksjonen.

Utdypende tjenesteindikatorer viser nøkkeltall som supplerer indikatorer presentert under prioritering, dekningsgrader og produktivitet/enhetskostnader, men som ikke kan plasseres under disse overskriftene. (Ikke aktuelt på nivå 1).

I etterfølgende tabell vises tall for Sør-Aurdal, sammenlignet med gjennomsnittstall for Oppland, kommunegruppe og landet utenom Oslo. Fra og med 2001 rapporterer alle landets kommuner etter KOSTRA. Det er ureviderte tall som nå er presentert for 2005, slik at feilrapporteringer kan forekomme. Av denne grunn er det bare tallene fra nivå 1 som presenteres i denne omgangen. Sør-Aurdal er innplassert i kommunegruppe 2 sammen med 67 andre KOSTRA-kommuner i 2005. Denne gruppen er definert som ”Små kommuner med middels bundne kostnader pr. innbygger, middels frie disponible inntekter”.

Av kommunene i Valdres er også Vestre Slidre og Øystre Slidre med i denne gruppen.

UTVALGTE NØKKELTALL. KOMMUNER – NIVÅ 1.

	Sør- Aurdal	Gruppe 02	Gj.snitt Oppland	Landsgj. snitt utenom Oslo
	2005	2005	2005	2005
Finansielle nøkkeltall				
Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	2,4	1,5	1,0	1,8
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	0,7	3,7	2,5	3,9
Langsiktig gjeld i prosent av brutto driftsinntekter	164,0	176,9	161,1	163,0
Arbeidskapital i prosent av brutto driftsinntekter	17,9	27,6	33,5	25,4
Frie inntekter i kroner per innbygger	32 985	30 452	27 230	25 807
Netto lånegjeld i kroner per innbygger	84 574	78 728	65 522	62 217
Prioritering				
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager	4 583	11 388	9 384	10 087
Netto driftsutgifter til grunnskoleopplæring, per innbygger 6-15 år	71 795	74 508	68 068	64 637
Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, kommunehelsetjenesten	1 788	1 525	1 316	1 229
Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, pleie- og omsorgstjenesten	15 801	11 703	11 231	9 559
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr. innbygger 20-66 år	993	1 668	1 949	2 274
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barneverntjenesten	3 884	3 072	3 381	3 879
Netto driftsutgifter pr. innb. i kr., adm., styring og fellesutgifter, ekskl. funksjonene 170, 180 og 190	3 346	3 949	2 914	2 647
Dekningsgrad				
Andel barn 1-5 år med barnehageplass	64,7	77,4	77,4	76,1
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, prosent	5,8	6,7	5,7	5,7
Legeårsverk pr 10 000 innbyggere, kommunehelsetjenesten	6,2	11,0	9,7	8,9
Fysioterapiårsverk per 10 000 innbyggere, kommunehelsetjenesten	12,4	8,7	10,6	8,6
Andel mottakere av hjemmetjenester over 67 år	71,2	74,9	70,3	69,3
Andel plasser i enerom i pleie- og omsorgsinstitusjoner	100,0	94,8	93,4	89,8
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon	18,3	14,8	15,0	13,8
Andelen sosialhjelpsmottakere i alderen 20-66 år, av innbyggerne 20-66 år	3,7	4,0	4,4	4,4
Andel barn med barneverntiltak ift. innb. 0-17 år	3,9	4,1	3,4	3,6
Lengde kommunale veier og gater i km pr. 1 000 innbygger	14,5	15,9	10,2	9,1
Sykel-, gangveier/turstier mv. m/kom. driftsansvar. km/10 000 innb.	82	65	74	47
Kommunalt disponerte boliger per 1000 innbygger	33	22	23	20
Årsverk i brann- og ulykkesvern pr. 1000 innbyggere	0,3	0,5	0,3	0,5
Produktivitet/enhetskostnader				
Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner per barn i kommunal barnehage	72 500	82 817	85 803	96 405
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole, per elev	73 077	74 744	69 309	65 267
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1. til 7. årstrinn	11,0	11,5	12,3	13,5
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 8. til 10. årstrinn	10,5	8,8	14,4	14,5
Korrigerte brutto driftsutgifter pr. hjemmetjenestemottaker i kroner	121 086	120 997	116 706	133 390
Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass	576 314	619 090	595 032	834 397
Årsgebyr for vannforsyning (gjelder rapporteringsåret+1)	2 425	2 468	2 187	2 089
Årsgebyr for avløpstjenesten (gjelder rapporteringsåret+1)	3 265	2 755	3 331	2 465
Årsgebyr for avfallstjenesten (gjelder rapporteringsåret+1)	1 920	1 832	1 643	1 871
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, byggesaker (kalenderdager)	10	30	32	30

	Sør- Aurdal	Gruppe 02 Oppland	Gj.snitt 2005	Landsgj. snitt utenom Oslo 2005
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, vedtatte reguleringsplaner (kalenderdager)	180	199	190	208
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, kartforretning (kalenderdager)	30	91	69	103
Årsverk, antall biblioteksutlån per årsverk i folkebibliotek	13 603	13 626	14 821	14 708
Brutto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate	36 404	47 553	48 909	75 778
Lovanvendelse				
Andel søknader om motorferdsel i utmark innvilget. Prosent	86	..	..	..
Andel søknader om dispensasjon knyttet til nybygg i 100-m beltet langs sjø (saltvann) innvilget. Prosent	..	..	..	..

KOMMUNENS FINANSPORTEFØLJE

GENERELT/GRUNNLAG.

”Reglement for finansforvaltningen i Sør-Aurdal kommune” ble vedtatt i kommunestyret den 31.01.02. Punkt 5 i reglementet omhandler rapporteringsrutiner, og det er der presisert at de ordinære årsberetninger skal inneholde en egen redegjørelse for hvordan kommunens finansportefølje har blitt forvaltet i det aktuelle regnskapsår.

Finansportefølje er i denne sammenheng et samlebegrep for kommunens innskudd (plassering av overskuddslikviditet) og lån (innlån). Rådmannen er gitt fullmakt til å utøve finansforvaltningen for kommunen, med reglementet som basis.

Hovedmålsettingen for kommunens finansforvaltning er at den skal sikre stabil finansiering av kommunens virksomhet. Herunder skal det primære mål være å sikre at kommunen til enhver tid er likvid og lite eksponert for risiko.

FINANSPORTEFØLJENS SAMMENSETNING.

LÅNEPORTEFØLJEN.

Kommunens langsiktige gjeld er ved årsskiftet fordelt slik:

Långiver	Restgjeld	Antall lån
Kommunekreditt	21 630 224	3
Kommunalbanken	31 436 440	1
Husbanken, særvilkår	8 361 242	5
Husbanken, investeringslån	11 112 542	1
Nordea Bank Norge ASA	48 732 367	2
Sertifikatlån, tilrettelegger Nordea	15 000 000	1
Sum	136 272 815	13

Av kommunens 13 lån er 6 i Husbanken, 3 i Kommunekreditt og 1 i Kommunalbanken. 2 ligger i kommunens bankavtale, og 1 er plassert i markedet (sertifikatlån). Fordelingen i beløp er 14 % i Husbanken, 16 % i Kommunekreditt, 23 % i Kommunalbanken, 36 % i bankavtalen og 11 % i sertifikatmarkedet.

Fordelt på vilkår pr. 31.12.05 er oversikten som følger:

Långiver	Type vilkår	Rente, nom.
Kommunekreditt	flytende (p.t.)	2,60 %
Kommunalbanken	flytende (p.t.)	2,55 %
Kommunalbanken	fastrente, rentebytteavtale	4,12 %
Husbanken, særvilkår	flytende, rentebytteavtale	0,71 %
Husbanken, investeringslån	fastrente	4,70 %
Nordea Bank Norge ASA	NIBOR 1-mnd. +/- 0,15 %	2,63 %
Nordea Bank Norge ASA	Rentebytteavtale, (VAR)	4,56 %
Sertifikatlån, tilrettelegger Nordea	fastrente, rentebytteavtale	3,77 %
Gjennomsnitt, vektet		3,29 %

Som tabellen viser er ett av lånene i Husbanken knyttet til fastrenteavtale. Denne gjelder i fem år fra november 2003. De øvrige lånene i Husbanken og lånene i Kommunekreditt har alle for tiden flytende rente. Lånet i Kommunalbanken har i utgangspunktet flytende rente, men en andel av det (59 %) har fastrente gjennom en rentebytteavtale, gjeldende i 10 år fra 2006. Sertifikatlånet har rentebinding i 5 år gjennom en rentebytteavtale, gjeldende fra høsten 2005. Lånene i bankavtalen har rentevilkår etter den til enhver tid flytende rente, knyttet opp mot et gjennomsnitt av siste måneds NIBOR-1 rentesats. I forhold til denne satsen beregnes det en margin avhengig av forholdet mellom innskudd og lån. Ved utgangen av året er lånesaldoen høyere enn innskuddene, slik at marginen da legges til ved renteberegningen (dette er innberegnet i tabellen over). En andel av lånesaldoen i bankavtalen (42 %) er knyttet til en rentebytteavtale som minimaliserer renterisikoen. Så lenge innskudd og lån i bankavtalen følges noenlunde i størrelse, er sårbarheten for rentesvingninger i denne delen av låneporteføljen minimal. Rentemarkedet er stadig i bevegelse, og det synes derfor fornuftig å ha en del med rentebinding, noe på flytende vilkår, og en andel som vurderes fortløpende. Ved årsskiftet var fordelingen mellom bundet, bankavtale (minimal renterisiko) og flytende rentevilkår henholdsvis 33 %, 36 % og 31 %.

PLASSERINGSFORTEFØLJEN.

Fordelingen av kommunens plasseringer ved årsskiftet framgår av følgende tabell:

Plassering	Volum	Type vilkår	Rente, nom.
Kasse	31 223		0,00 %
Den norske Bank	131 361	p.t.-vilkår	0,00 %
DnB NOR	1 548 945	p.t.-vilkår	2,20 %
DnB NOR	369 168	p.t.-vilkår	0,00 %
DnB NOR, Faktor 150	1 500 000	p.t.-vilkår	4,17 %
Nordea Bank Norge ASA	40 120 133	NIBOR 1-mnd. +/- 0,15 %	2,33 %
Avanse Lang Likviditet	2 013 464	p.t.-vilkår	3,82 %
Avanse Sikring	1 319 958	p.t.-vilkår	5,13 %
Vital forsikring	4 040 201	p.t.-vilkår	2,20 %
Videreutlån Husbanken	1 257 046	flytende rente	2,30 %
Sum plasseringer	52 331 499	Gj.snitt, vektet	2,47 %

Som tabellen viser er det hovedsakelig ordinære innskudd i bank, stort sett gjennom bankavtalen, som utgjør kommunens rentebærende aktivaside. En mindre del (ca. 10 mill. kr.) ble i november 2003 plassert i andre typer markedspapirer, en plassering som utviklet seg bra i 2003, hadde svakere utvikling i 2004, og bedre utvikling i 2005. I tillegg er det videreutlån som gir renteinntekter. De fleste videreutlån er nå på flytende rentevilkår, tilsvarende kommunens innlån til formålet.

En nærmere omtale av den del av porteføljen som ligger utenfor vanlige bankinnskudd tas inn til orientering:

Produkt	Forventet avkastning	Risiko	Bindingstid
Pengemarked / aksjemarked, Avanse Sikring	Ca. 2 % bedre enn banken	10 % risiko	Ingen, ca. 2-3 dagers innløsningstid
Pengemarkedsfond, Avanse Lang Likviditet	Ca. 0,5 % bedre enn banken	Lav, (markedsrisiko / kredittrisiko)	Ingen, ca. 2-3 dagers innløsningstid
Bankinnskudd med aksjeavkastning, BMA Garantibonus III (innløst)	Min. avkastning 3 % (1,5 % p.a.) – max 45 %	100 % hovedstolsgaranti + 3 % avkastning	2 år (2003-2005)
Bankinnskudd med aksjeavkastning, BMA Faktor 150	150 % avkastningsfaktor utover 10 % vekst i Faktorindeksen	100 % hovedstolsgaranti, ingen avkastningsgaranti	3 år (2004-2007)
Vital Garanti Kapital	5 – 6 % p.a.	Lav, (markedsrisiko / kredittrisiko)	3 år (2005-2008)

Pengemarked / aksjemarked, Avanse Sikring:

Plasseringen har vist en god utvikling i 2005, med avkastning på 5,13 %. Dette er noe bedre enn forventningen.

Pengemarkedsfond, Avanse Lang Likviditet:

Avkastningen i 2005 var på 3,82 %, noe som er over forventningen. Avkastningen er delvis realisert (replassert).

Bankinnskudd med aksjeavkastning, BMA Garantibonus III:

Plasseringen hadde dårlig utvikling særlig i 2004, og kom ikke tilstrekkelig opp igjen i 2005, slik at avkastningen begrenset seg til den garanterte minimumsavkastningen. Innløst ved forfall høsten 2005.

Bankinnskudd med aksjeavkastning, BMA Faktor 150:

Etter en dårlig utvikling i 2004 ble 2005 et bra år, med en avkastning på 4,17 %. Plasseringen er bundet til 2007, og avkastning utbetales ikke før innløsning.

Vital Garanti Kapital:

Plassering i livsforsikringer fra 2006, beløpet ved årsskiftet ble midlertidig plassert etter innløsning av deler av pengemarkedsfond og BMA.

SAMLEOVERSIKTER

MØTEOVERSIKT

Organ	Antall møter		Antall saker	
	2004	2005	2004	2005
Kommunestyret (ordinære)	6	7	72	47
Formannskapet	13	11	40	38
Planutvalget	11	11	22	23
Fondsstyret	4	1	11	7
Utviklingskomitéen	5	4	16	14
Levekårskomiteen	5	3	12	11
Administrasjonsrådet	31	38	189	185
Arbeidsmiljøutvalget	3	2	7	7
Eldrerådet	3	2	4	4
Klagenemnd	0	0	0	0
Valgnemnd	6	1	25	1

ADMINISTRATIVE VEDTAK

	2004	2005
Ansettelse	41	31
Brann	4	1
Budsjett	4	2
Eiendom	1	0
Helse	1	0
Kultur	9	17
Landbruk	96	92
Miljøsak	15	16
Næring	34	20
Permisjon	*407	*405
Personal	23	12
Plansaker	276	344
Sosial	**476	**426
Teknisk	6	33
Undervisning	3	5
Støtte til politiske partier	5	5

* Permisjonssøknader i 2004: 407 vedtak -. Av disse er 119 permisjon uten lønn

* Permisjonssøknader i 2005: 405 vedtak -. Av disse er 66 permisjon uten lønn

** Sosial inkl.: sosialtj., barnevern, hjemmehjelp og hjemmesykepleie

REGNSKAPSANALYSE

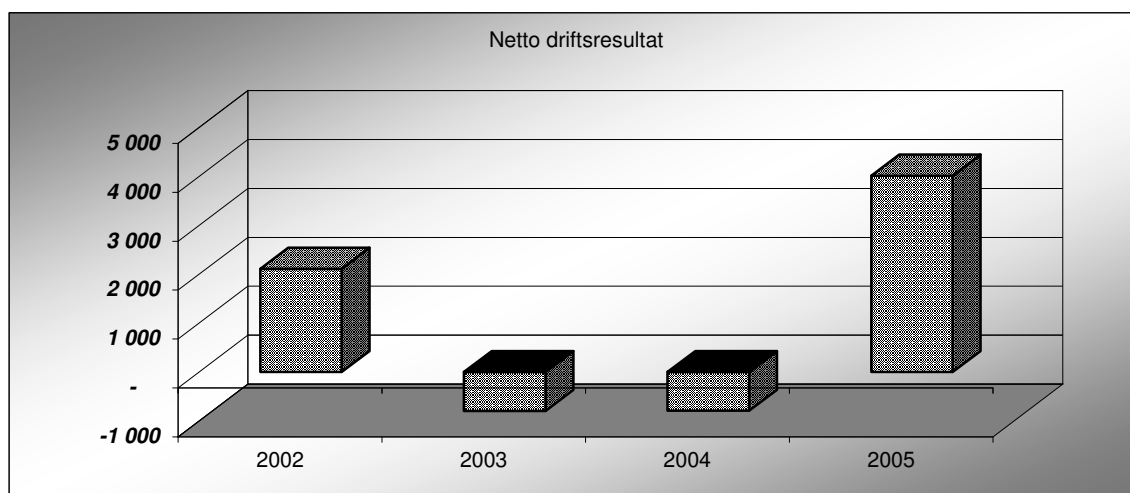
DRIFTSREGNSKAP

(tall i 1.000 kr.)	2002	2003	2004	2005
Driftsinntekter				
Salgsinntekter	-19 992	-20 652	-21 901	-22 230
Refusjoner	-18 018	-21 686	-30 373	-30 340
Rammetilskudd etc.	-60 784	-60 826	-59 556	-59 916
Skatter	-50 409	-52 455	-52 607	-57 150
Sum driftsinntekter	-149 203	-155 620	-164 437	-169 636
Driftsutgifter				
Lønn og sosiale utgifter	102 380	108 313	114 586	112 725
Kjøp av varer og tjenester	31 331	33 523	32 881	36 283
Overføringer	9 491	9 337	11 786	9 245
Avskrivninger	4 102	4 598	5 435	5 882
Fordelte utgifter	-779	-1 016	-1 203	-1 403
Sum driftsutgifter	146 524	154 755	163 485	162 733
Brutto driftsresultat	-2 679	-865	-952	-6 903
Sum eksterne finansinntekter	-2 094	-2 291	-1 089	-2 433
Sum eksterne finansutgifter	6 761	8 551	8 269	11 199
Motpost avskrivninger	-4 102	-4 598	-5 435	-5 882
Netto driftsresultat	-2 114	797	792	-4 019

Endringer i driftsutgifter og -inntekter 2001-2004, % fra året før:

Sum driftsinntekter	4,3 %	5,7 %	3,2 %
Sum driftsutgifter	5,6 %	5,6 %	-0,5 %
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-34,1 %	-14,7 %	-22,1 %
Netto driftsresultat	-137,7 %	-0,5 %	607,1 %

Utvikling netto driftsresultat i 1.000 kroner:

FINANSIERINGSANALYSE AV REGNSKAP 2005

DRIFTSREGNSKAP	R 2004	R 2005
Skatt på formue og inntekt	48 425	52 371
Eiendomsskatt	3 254	3 941
Konsesjonskraftinntekter	-	-
Rammetilskudd/generelle statst.	59 151	56 936
<i>Sum frie inntekter</i>	<i>110 830</i>	<i>113 248</i>
Konsesjonsavgifter	928	838
Øvrige driftsinntekter	52 678	55 550
Sum eksterne driftsinntekter eks. renter	164 437	169 636
Sum eksterne driftsutgifter og avskrivninger eks. renter	163 485	162 733
Brutto driftsresultat	-952	-6 903
Renteutgifter	3 192	5 526
Renteinntekter og aksjeutbytte	-1 016	-2 421
<i>Netto renteutgifter</i>	<i>2 176</i>	<i>3 105</i>
Avdrag på lån	5 077	5 674
Mottatte avdrag på lån	-73	-12
<i>Netto betalte avdrag</i>	<i>5 004</i>	<i>5 662</i>
<i>Netto renteutgifter og avdrag</i>	<i>7 180</i>	<i>8 767</i>
<i>Motpost avskrivninger</i>	<i>-5 435</i>	<i>-5 882</i>
Netto driftsresultat (+)	792	-4 019
Bruk av tidligere års overskuddsavsetninger	-	-
Resultat etter bruk av overskuddsavsetning	792	-4 019
I % av driftsinntektene	-0,5 %	2,4 %
Anvendes til:		
Overføring til investeringsregnskapet	-	-
Netto avsetning til disposisjonsfond	-643	-723
Netto avsetning til bundne driftsfond	-150	188
Avsetning til likviditetsreserve		
Regnskapsmessig overskudd	0	-4 554
INVESTERINGSREGNSKAP		
Brutto investeringsutgifter	35 155	30 612
Utlån, kjøp av aksjer og andeler etc.	354	284
Avdrag	-	264
Avsetninger	(+) 1 659	8
Sum finansieringsbehov (-)	37 168	31 169
Dekket slik:		
Tilskudd og refusjoner vedr. investeringer	(+) 752	1 649
Salg av fast eiendom	(+) 84	2 323
Mottatte avdrag etc.	(+) 879	71
Bruk av lånemidler	(+) 17 487	25 884
Bidrag fra driftsresultatet	-	-
Bruk av avsetninger	17 966	1 242
Bruk av likviditetsreserven	-	-
ARBEIDSKAPITAL, LÅNEGJELD OG GARANTIANSVAR		
NETTO AVSETTING/FORBRUK AV ARBEIDSKAPITALEN	(=) 17 100	-2 785
ENDRING I UBRUKTE LÅNEMIDLER	-7 733	10 339
NETTO ENDRING I ARBEIDSKAPITALEN	9 366	7 554
LANGSIKTIG GJELD PR. 31.12 (ekskl. pensjonsforpliktelse)	127 071	136 273
Langsiktig gjeld i % av driftsinntektene	77,3 %	80,3 %
GARANTIANSVAR PR. 31.12	1 336	502
Garantiansvar i % av driftsinntektene	0,8 %	0,3 %

DELER AV INNTEKTSSIDEN

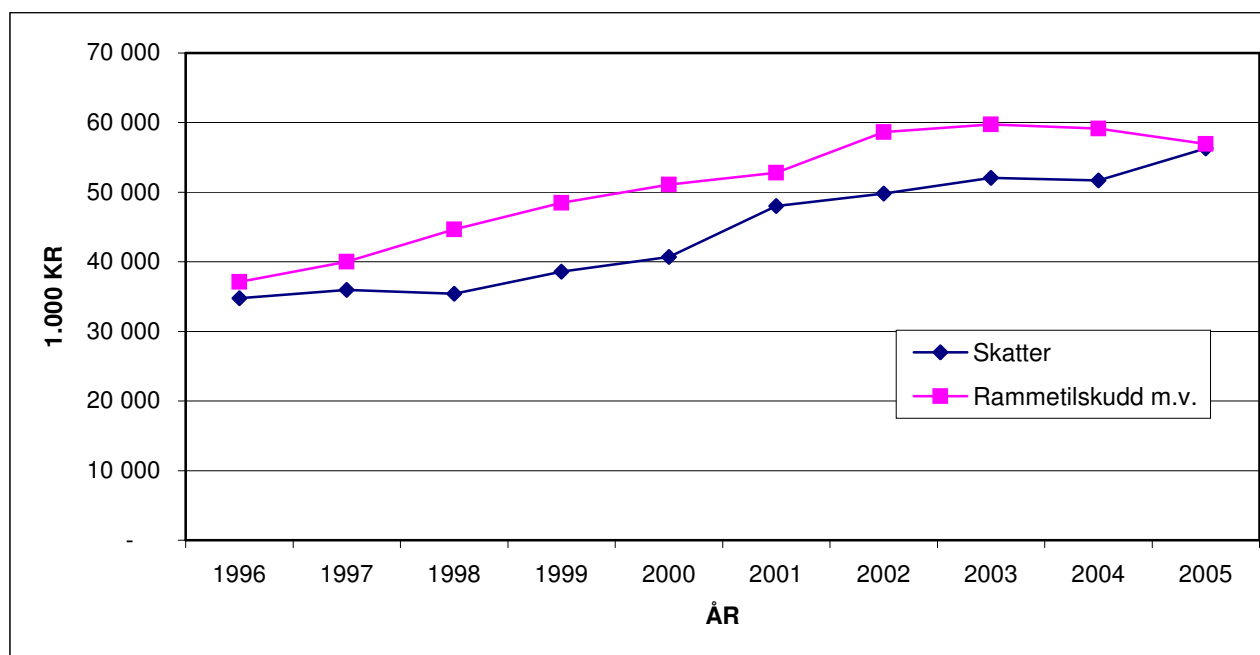
(Ansvar 800 ”de frie inntekter”)

Tabell 1

ÅR	*) Skatter (1000 kr)	**) Ramme- tilskudd m.v.	Sum	Årlig endring i %
1996	34 773	37 130	71 903	0,6 %
1997	35 957	40 013	75 970	5,7 %
1998	35 408	44 656	80 064	5,4 %
1999	38 587	48 459	87 046	8,7 %
2000	40 715	51 075	91 790	5,5 %
2001	48 014	52 778	100 792	9,8 %
2002	49 805	58 650	108 455	7,6 %
2003	52 059	59 760	111 820	3,1 %
2004	51 679	59 151	110 830	-0,9 %
2005	56 312	56 936	113 248	2,2 %

*) Mark. summen av skatt på formue og inntekt, samt eiendomsskatt

**) Mark. summen av statlig rammetilskudd tillagt generelle statstilskudd inkl. momskompensasjon

Kommentarer:

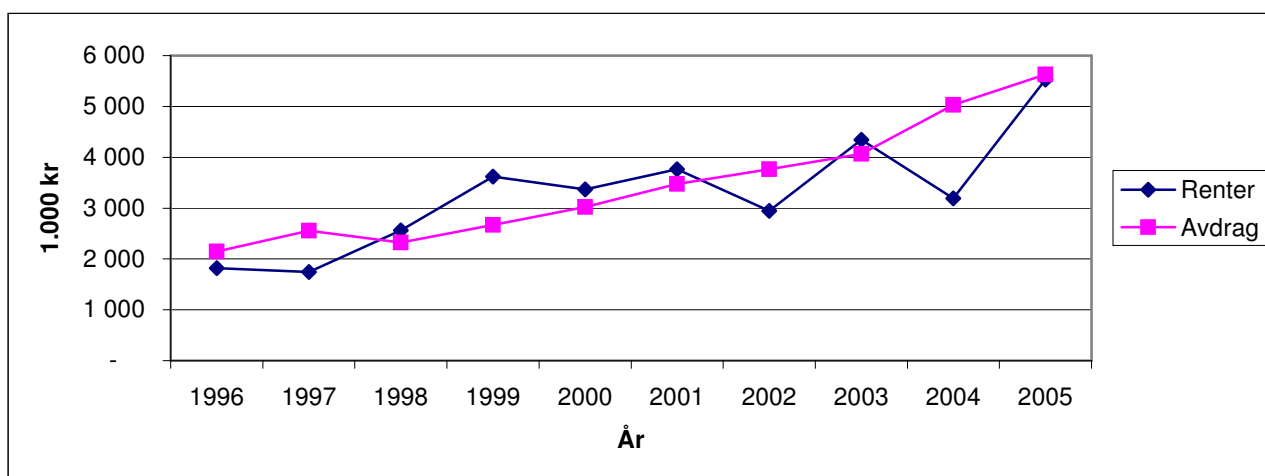
Summen for 2005 hadde en økning i forhold til 2004 på 2,2 %. Reduksjonen i rammetilskuddet utgjorde 3,7 % mens skatteinntektene økte med 9,0 %.

DELER AV UTGIFTSIDEN

(Ansvar 900 Interne finansposter)

Tabell 2

År	I året (1000 kr)			Årlig endring i %	Andel i % av skatter og rammetilsk. m.v.
	Renter	Avdrag	Sum		
1996	1 820	2 148	3 968	0,8 %	5,5 %
1997	1 742	2 558	4 300	8,4 %	5,7 %
1998	2 560	2 321	4 881	13,5 %	6,1 %
1999	3 620	2 670	6 290	28,9 %	7,2 %
2000	3 366	3 024	6 390	1,6 %	7,0 %
2001	3 763	3 478	7 241	13,3 %	7,2 %
2002	2 947	3 768	6 715	-7,3 %	6,2 %
2003	4 342	4 068	8 411	25,3 %	7,5 %
2004	3 192	5 030	8 222	-2,2 %	7,4 %
2005	5 526	5 631	11 156	35,7 %	9,9 %

BEVILGNINGSREGNSKAP

Tabell 3

Regnskapet i historisk sammenheng

GRUPPERING AV UTGIFTER OG INNTEKTER

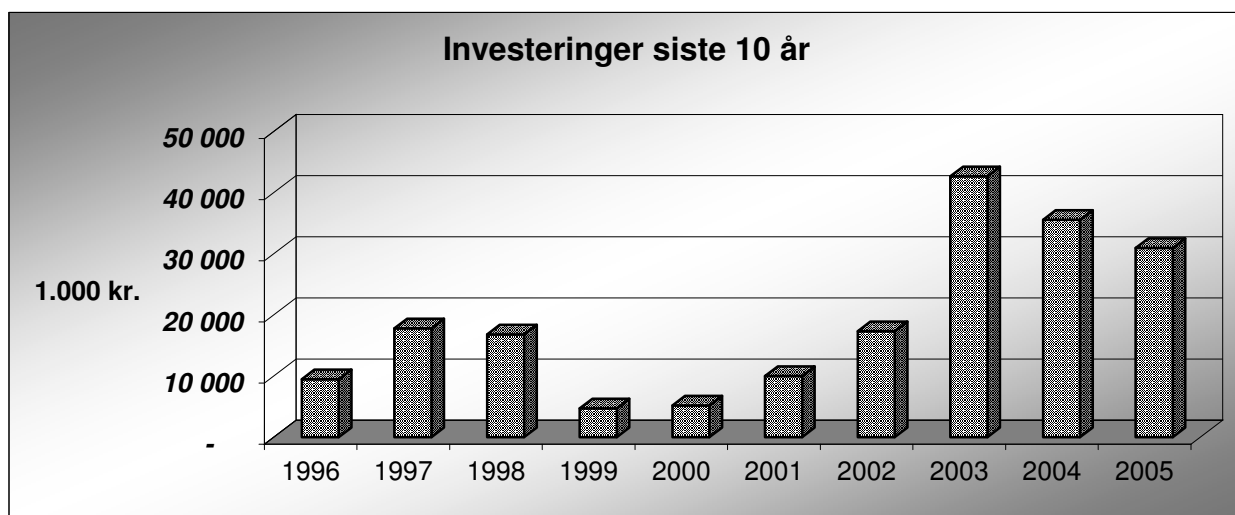
Tabell	REGNSKAPSTALL (I 1.000 KR)				Arlige endr. i % (04-05)
Anskaffelse av midler:	2002	2003	2004	2005	
Inntekter driftsdel	-149 203	-155 620	-164 437	-169 636	3,2 %
Inntekter investeringsdel	-278	-22 858	-836	-3 972	375,0 %
Innbet. ved ekst. finanstrans.	-15 747	-44 443	-19 454	-28 387	45,9 %
Sum anskaffelse av midler	-165 228	-222 921	-184 728	-201 995	9,3 %
Anvendelse av midler:					
Utgifter driftsdel	142 422	150 157	158 050	156 850	-0,8 %
Utgifter investeringsdel	17 102	42 517	35 155	30 612	-12,9 %
Utbet. ved ekst. finanstrans.	6 957	8 667	8 623	11 748	36,2 %
Sum anvendelse av midler	166 481	201 341	201 827	199 210	-1,3 %
Anskaffelse - anvendelse	1 254	-21 580	17 100	-2 785	-116,3 %
Endringer i ubrukte lånemidler	-2 717	1 110	-7 733	10 339	
Endring i arbeidskapital	-1 463	-20 470	9 366	7 554	
Avsetning og bruk av avsetninger:					
Avsetninger	4 819	26 880	3 785	6 330	67,2 %
Bruk av avsetninger	-6 072	-5 300	-20 884	-3 545	-83,0 %
Til avsetning senere år	-	-	-	-	
Netto avsetninger	-1 254	21 580	-17 100	2 785	-116,3 %
Interne overføringer og fordelinger:					
Interne inntekter m.v.	-7 846	-6 953	-7 312	-8 177	11,8 %
Interne utgifter m.v.	7 846	6 953	7 312	8 177	11,8 %
Netto interne overføringer	-	-	-	-	

INVESTERINGSREGNSKAP

Tabell 4

Investeringer i anleggsmidler (1000 kr):

1996	9 433
1997	17 761
1998	16 759
1999	4 676
2000	5 178
2001	9 957
2002	17 298
2003	42 634
2004	35 509
2005	30 896
Sum	190 101

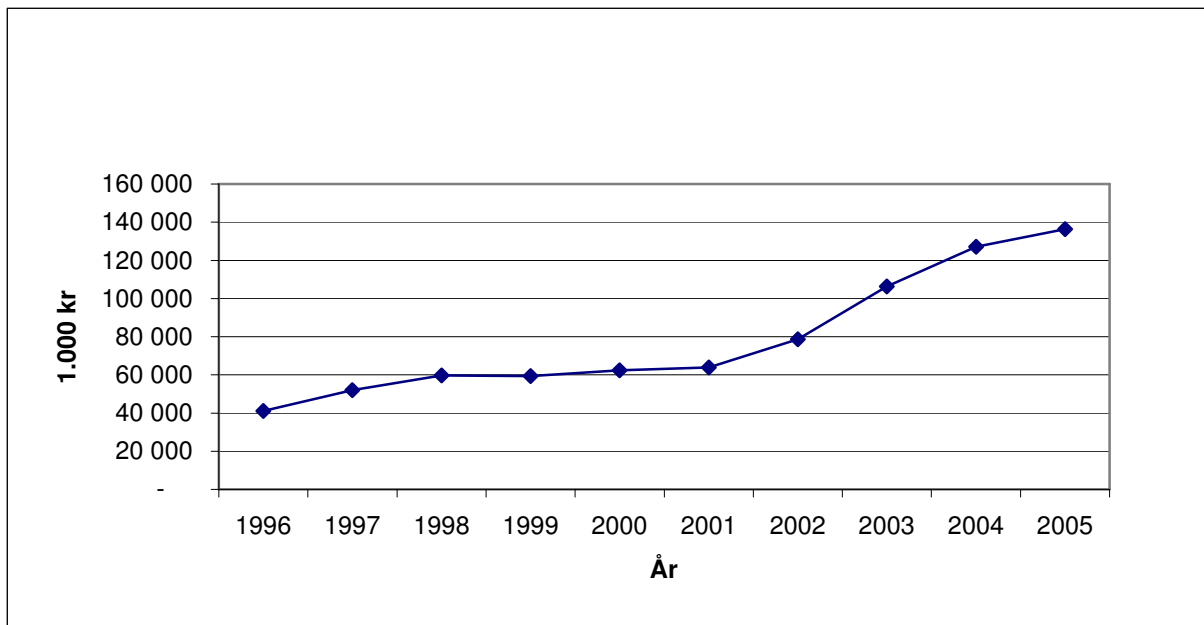
Kommentar

I den siste 10-års perioden har kommunen investert for 190,1 mill. kroner, d.v.s. 19,01 mill. kroner i gjennomsnitt pr. år, mens investeringene i 2005 utgjorde 30.896.237 kroner.

LANGSIKTIG GJELD

Tabell 5

Langsiktig gjeld pr. 31.12		
År	Total (1000 kr)	Pr. innbygger
1996	41 141	11 935
1997	51 931	15 079
1998	59 748	17 552
1999	59 371	17 508
2000	62 347	18 512
2001	63 849	18 963
2002	78 707	23 714
2003	106 329	32 707
2004	127 071	38 919
2005	136 273	42 021

Kommentarer

Ved utgangen av året var den langsiktige gjelden snaut 136,3 mill. kroner (ekskl. pensjonsforpliktelser) og utgjorde en økning på 9,2 mill. sammenlignet med foregående år.